

ΚΕΡΚΥΡΑΪΚΗ ΑΝΘΟΛΟΓΙΑ

ΣΥΜΠΡΟΘΙΑ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΚΕΡΚΥΡΑ

Περιεχόμενα

Δ. Γαλάνη. Διπλοσέλιδη εικόνα.

Είρ. Δεντρονιά. Γλειφοπλακισμός (διά-
λογος.)

Περίε. Στο δάσος μέσα. Ποίημα. (Με-
τάφρ. Ν. Λευτεριώτη.)

Σαθη. Έρμάννος και Δωροθέα
Ύμνος α'. (Μετάφρ. Κ. Θεοτόκη.)

Α. Κογιβίνα. Όλοσέλιδη εικόνα.

Δημοτικό Σερβικό τραγούδι. 'Η μάνα
των έννις παλληκαριών. (Μετάφρ. Είρ.
Δεντρονιά.)

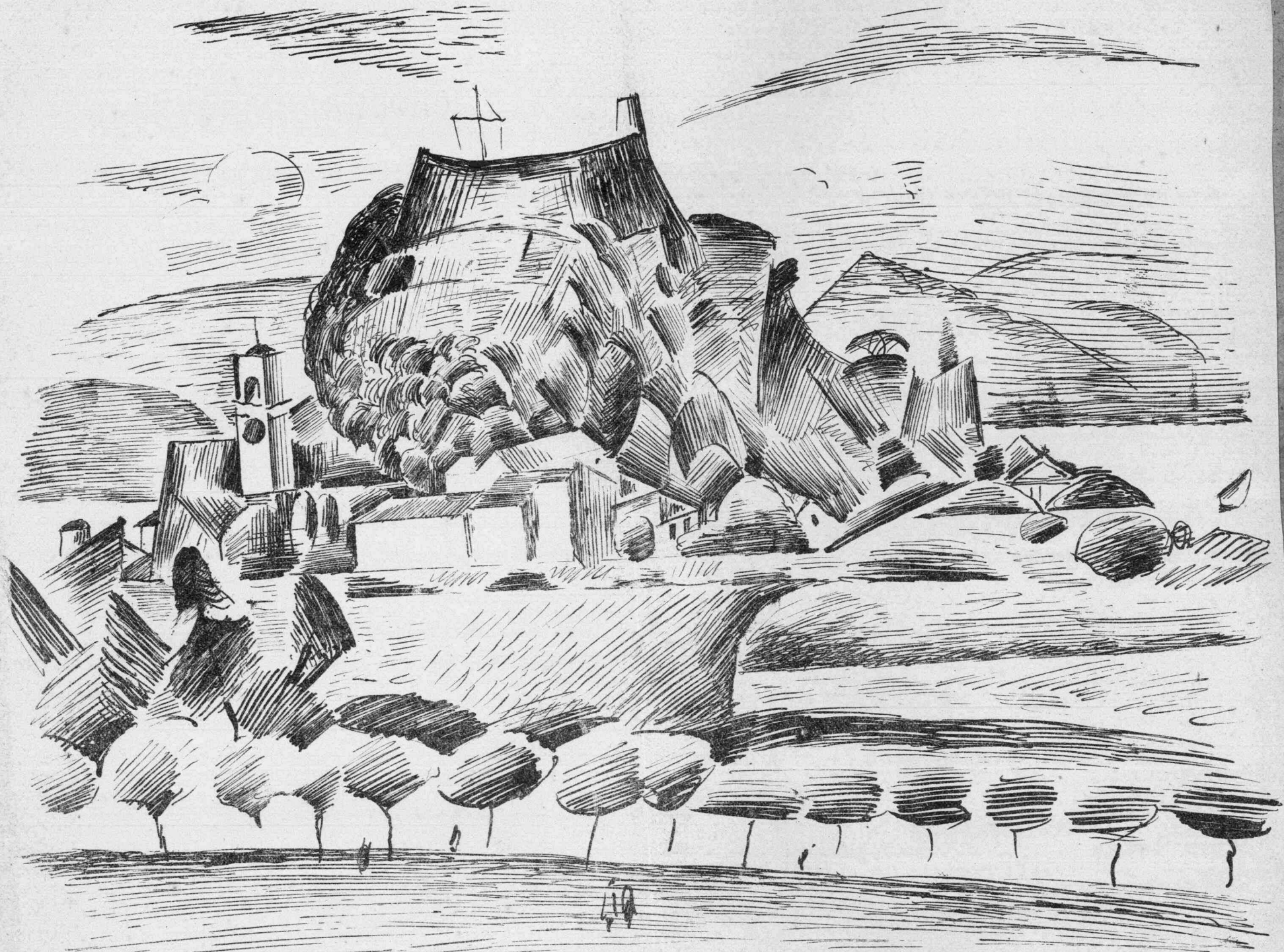
Guy de Maupassant. Στο φως του
φεγγαριού. Διήγημα. (Με-
τάφρ. Ν. Λευτεριώτη.)

Σπήλιου Πασαγιάννη. 'Η θυσία. Διή-
γημα ανέκδοτο.

ΚΕΡΚΥΡΑ

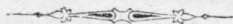
ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ Σ. ΛΑΝΤΖΑ

1916.

2.1/1/1911

ΚΕΡΚΥΡΑΪΚΗ ΑΝΘΟΛΟΓΙΑ

ΤΟΜΟΣ Β'. 1916-1917

ΣΥΜΠΡΟΘΙΑ ΤΩΝ ΕΛΛΙΑ ΚΕΡΚΥΡΑ

ΚΕΡΚΥΡΑ
ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ Σ. ΛΑΥΤΖΑ
1916.

ΓΛΕΙΦΟΠΙΑΤΙΣΜΟΣ

Τὸ συνεπισημένο τσάι τῆς Τρίτης στῆς Κα; Σεμνοπούλου. Τὰ δύο κοριτζίνα τῆς ἡ Ἀννούλα κ' ἡ Μπεμπέκα στριφογυρίζουν στὸ σαλόνι μὲ τὰ φλιτζάνια τοῦ τσαϊτοῦ καὶ τὰ πιατάκια μὲ τὰ διάφορα βουτήματα. Λένε ἀπὸ ἓνα λόγο, ἀπὸ ἓνα ἀστείο στὸν καθένα καὶ τὸ γέλιο τους φτάνει διάφανο στὰ γύρω αὐτιά. Ἡ Κα Περηφανίδη μὲ τὸ γιό της, ἡ Κα Γλωσσοπούλου μὲ τὴ θυγατέρα της, ἡ Κα Γλειφίδη μὲ τὴ δική της, ὁ νέος Ἀπλουσιτίδης, ὁ νέος Πλουτάκης, ἡ νεοπαντρεμένη Κα Ὁμορφίδη καὶ διάφορα ἄλλα κοριτζίνα καὶ νέοι γιομίζουν τὰ σαλόνια. Ἡ ὥρα πεντέμισι, ἐπὶ γύρωμα, χειμῶνας καὶ κακοκαιρία.

Κα ΟΜΟΡΦΙΔΗ. — Οἱ νέοι διασκεδάζουν, ἡ Κα Σεμνοπούλου, πρέπει νᾶστε εὐχαριστημένη γιὰ τὴν ἐπιτυχία τῆς ἀπογευματινῆς σας.

Κα ΣΕΜΝΟΠΟΥΛΟΥ. — (Ψιλή, ξερή, κίτρινη, μὲ ὕψος ἀνοψόφερτο.) Ἐνθουσιασμένη, ἐνθουσιασμένη! μὲ τέτοιον παληόκαιρο δὲν ἔλπιζα νὰ γιομίσουν ἔτσι τὰ σαλόνια μου.

Κα ΠΕΡΗΦΑΝΙΔΗ. — Καὶ ποιὸς συλλογίζεται τὸν καιρό, ὅταν ξέρει ποῦ θὰ περάσει μιὰ-δύο ὥρες στὴ λαμπρὴ συντροφιὰ σας.

Κα ΣΕΜΝΟΠΟΥΛΟΥ. — Καλωσύνη σας! Ἡ δική μου ἡ συντροφιὰ δὲν ἀξίζει τίποτα, τὴ ζωὴ δῶ μέσα τὴ δίνουν τὰ κοριτζίνα μου.

Κα ΟΜΟΡΦΙΔΗ. — Φυσικά, καὶ κείνες συντελοῦν πολὺ, ἀλλὰ καὶ ἡ μαμά δὲν πάει πίσω.

Κα ΓΛΩΣΣΟΠΟΥΛΟΥ. (Μὲ φωνὴ ποῦ θυμίζει ἐρημόκλησου βραγὴ καμπάνα.) Τὰ κοριτζίνα εἶναι γιὰ τὴ νεότη, ἀλλὰ δική μας συντροφιὰ εἶστε σεῖς, Κα Σεμνοπούλου.

ΜΠΕΜΠΕΚΑ. — (Προχωρῶντας μ' ἓνα πιατάκι μὲ σοκολατίτσες πλησιάζει στὸν κύκλο, ποῦ ἔχουν σχηματίσει οἱ κυρίες.) Μοῦ ἐπιτρέπετε;

Κα ΠΕΡΗΦΑΝΙΔΗ. — Ἀπὸ τὰ γεράκια σου πάντῃ. Μὲ πόση χάρη δέχονται οἱ θυγατέρες σας, Κα Σεμνοπούλου.

ΜΠΕΜΠΕΚΑ. — Μὴν τὰ λέτε αὐτά, κυρία, γιὰτὶ μὲ κίνετε νὰ κοκκινίζω. (Ἄφου προσφέρει σὲ ὅλες ἀποτραβιέται στὸ διπλὰν σαλόνι, ποῦ βρισκεται ἡ νεολαία.)

Κα ΣΕΜΝΟΠΟΥΛΟΥ. — Εἶμαι ἀληθινὰ πολὺ περήφανη γιὰ τὰ κοριττὰ μου. Προσπάθησα νὰ τοὺς δώσω ὅσο μπορούσα τελειότερη ἀνατροφή. Πάντῃ ζήσανε μὲ τὸ δικό μου τὸ παράδειγμα καὶ πρόσεξα συντροφιὰ τους νᾶναι τὰ πλιὸ φρόνιμα κοριτζίνα τοῦ τόπου. Εἴρετε, ἡ σημερινὴ ἐποχὴ δὲν ἔχει πειὰ κανένα ὄριο καὶ πρέπει μιὰ μητέρα νὰ προσέχει πολὺ.

Μὲ τὸ φυλλάδιο τοῦτο ἡ **Κερκυραϊκὴ Ἀνθολογία** μπαίνει στὸ δεῦτερο χρόνο της. Ἡ διεύθυνσή της θεωρεῖ χρέος της νὰ εὐχαριστήσῃ ὅλους τοὺς συνεργάτες καὶ συνδρομητῆς της ποῦ μὲ τὴν ὕλική καὶ τὴν ἠθική συνδρομὴ τους ὑποστήριξαν τὸ φύλλο, καὶ ἐλπίζει πῶς καὶ τὸ χρόνο τοῦτο δὲ θὰ ἀρνηθοῦν τὴν ἴδιαν ὑποστήριξη γιὰ νὰ μπορέσει ἔτσι τὸ φύλλο νὰ ἀκολουθήσει καὶ τούτη τὴ δεῦτερη χρονιά τὸ προχαραγμένο πρόγραμμά του.

ΕΙΡΗΝΗ ΔΕΝΤΡΙΝΟΥ Διευθύντρια
ΚΩΝΣΤ. ΘΕΟΤΟΚΗΣ Γραμματέας
ΔΗΜΗΤΡ. ΓΑΛΑΝΗΣ
ΛΥΚΟΥΡΓΟΣ ΚΟΓΕΒΙΝΑΣ
ΠΕΤΡΟΣ ΣΤΑΜΑΤΟΠΟΥΛΟΣ

Κα ΓΛΕΙΦΙΔΗ.—(Με προφορά ξενική μέχρι αναγούλας προσποιημένη.) Ἡ μέθοδος σας ἐπέτυχε à perfection, ἐμεῖς χειροκροτοῦμε à deux mains.

Κα ΣΕΜΝΟΠΟΥΛΟΥ.—Εἴστε πολὺ καλὴ.

ΑΝΝΟΥΛΑ.—(Με φούρκα ποῦ τοῦ κάκου προσπαθεῖ νὰ τὴν κρύψει ζυγώνει τὴν Κα Σεμνοπούλου.) Ἀκούς, Μαμά; Ἡ Κ^α Χαρίδη δίνει ἓνα μεγάλο χορὸ τὸ Σαββάτο βράδυ. Καλεσμένες οἱ Πρεσβεῖες, οἱ Πρίγκηπες, οἱ ὑπουργοί, ὁ κόσμος ὅλος.

Κα ΟΜΟΡΦΙΔΗ.—(Με ἀπορία.) Μὰ πῶς ἐσᾶς δὲ σᾶς ἔχει καλέσει;

Κα ΣΕΜΝΟΠΟΥΛΟΥ.—(Με κακία ποῦ κινδυνεύει ἀκόμα περισσότερο τὴ μορφή της.) Ξέρετε, ἐγὼ ἀπὸ καιρὸ ἔκοψα κάθε σκέψη μαζῆ της. Βρίσκω πῶς ἡ φιλία της ζημιώνει πολὺ. Εἶναι μιὰ κυρία τόσο ἐλαφρὴ!

(Ἡ Ἀνοῦλα μὲ τὸ πεισμα ζωγραφισμένον ἀκόμα στὴ μορφή ἀποτραβιέται.)

Κα ΓΛΩΣΣΟΠΟΥΛΟΥ.—Ἐλαφρὴ μόνον; Ἀδιάνιστα δίνει ἀφορμὴ σὲ σκάνταλα. Τὸ τελευταῖο της κατόρθωμα εἶναι ἡ προχρησινὴ μονομαχία τῶν δύο ἀξιωματικῶν.

Κα ΟΜΟΡΦΙΔΗ.—Γιὰ πῆστε μας τὰ καθέκαστα.

Κα ΓΛΕΙΦΙΔΗ καὶ Κα ΣΕΜΝΟΠΟΥΛΟΥ.—ὦ ναί, σᾶς παρακαλοῦμε.

Κα ΓΛΩΣΣΟΠΟΥΛΟΥ.—(Φέρνοντας περὶ κοντὰ τὸ κάθισμά της μὲ ὕψος ἐμπιστευτικόν.) Φαίνεται, πῶς τάχα φταίξει μὲ τὸ Ροδόπουλο καὶ στὸν ἴδιο τὸν καιρὸ χαριεντιζόνταν μὲ τὸ Μολφιδη. Τὴν ἄλλη βραδεῖα στὸ χορὸ τῆς Ἰταλικῆς πρεσβείας ἔδωκε τὸ ἴδιο βάλς καὶ στοὺς δύο. Ἐκεῖνοι ἐπέμεναν νὰ τὸ χορέψουν καὶ δὲν ὑποχωροῦσε οὔτε ὁ ἓνας οὔτε ὁ ἄλλος, κ' ἔτσι ἀπὸ λόγος ἐλόγος ἢ ζήλεια, βλέπετε τοὺς ἐσπρωχθεῖσαν καὶ πράγματα ποῦ ἔκαναν ἀναγκαῖα τὴ μονομαχία.

Κα ΓΛΕΙΦΙΔΗ.—Μὰ ξέρετε, ἡ Κ^α Χαρίδη εἶναι καὶ très distraite, πιθανὸν νὰ τὴν ἀποστρέψω ἀπὸ distraction.

Κα ΣΕΜΝΟΠΟΥΛΟΥ.—Ἡ γιὰ νὰ γένεται λόγος γι' αὐτήν. Ἐγὼ βέβαια τὰ κορίτσια μου δὲ θὰ τᾶσερνα στὰ σαλόνια της. Ὅσο γι' αὐτὸ σᾶς δίνω τὸ λόγος μου μὲ τὸν ἐπισημότερον τρόπο. Τὴ θεωρῶ τὴν ἀνηθικώτερη γυναῖκα τοῦ κόσμου κ' εἶμαι πολὺ εὐχαριστημένη ποῦ οὔτε βίβλα δὲν ἔχουμε μαζῆ. (Με τόνο γιομάτο κακία) Σεῖς ὅλες θὰ πάτε στὸ χορὸ της δὲν εἶν' ἔτσι;

Κα ΓΛΕΙΦΙΔΗ.—Ἐγὼ ναί, ἀφοῦ πάει ὅλος ὁ κόσμος, δὲ θᾶμαι γὼ ἐκείνη, ποῦ θὰ βλαθῶ νὰ τῆς δώσω leçons de morale.

Κα ΠΕΡΗΦΑΝΙΔΗ.—Ἐγὼ δὲν εἶχα ποτὲ ἐπίσκεψη μαζῆ της δὲν ἔτυχε. Ὁ Γιάγκος μου πηγαίνει σπιτί της.

Κα ΓΛΩΣΣΟΠΟΥΛΟΥ.—Φυσικὰ, τοὺς νέους τοὺς συμμαζεύει ὅλους γύρω της.

Κα ΟΜΟΡΦΙΔΗ.—(Στὴν Κα Γλωσσοπούλου) Σεῖς, θὰ πάτε;

Κα ΓΛΩΣΣΟΠΟΥΛΟΥ.—Δὲ μὲ προσκάλεσε ἀκόμα, ἀλλὰ τώρα κι' ἂν μὲ καλέσει, δὲν πάω. Φυσικὰ, σεῖς πηγαίνετε.

Κα ΟΜΟΡΦΙΔΗ.—Ναί, ἔχει τὴν καλωσύνη νὰ μὲ καλεῖ πάντα στοὺς χορούς της, κ' ἔπειτα ἐγὼ δὲν πιστεύω ὅλα ὅσα λένε ἐναντίον της. Εἶναι μιὰ ὁμορφὴ κυρία, πάντα καλοντυμένη, ζωηρή, καὶ φυσικὰ ὅλοι οἱ νέοι τὴν τριγυρίζουν. Μὰ ἀπὸ τὸ σημεῖο αὐτὸ στὸ νὰ κάνει ὅλα ὅσα τῆς λένε, ἡ ἀπόστασις εἶναι μεγάλη.

Κα ΣΕΜΝΟΠΟΥΛΟΥ.—Εἴστε πολὺ καλὴ νὰ μὴ θέλετε νὰ πιστεύετε τὸ κακό. Μονόχα ποῦ τὰ πράγματα φωνάζουν σ' αὐτὴν τὴν περίστασις.

(Μπαίνει ὁ Κος Περηφανίδης. Ἀφοῦ δώσει τὸ χέρι πρῶτα στὴν Κα Σεμνοπούλου καὶ κατόπι στὴς ἐπίλοιπες κυρίες κάθεται μὲ ὕψος ἐπίσημο.)

Κος ΠΕΡΗΦΑΝΙΔΗΣ.—Λοιπὸν ἐμάθατε τὸ νέο;

Κα ΓΛΩΣΣΟΠΟΥΛΟΥ, Κα ΓΛΕΙΦΙΔΗ καὶ Κα ΣΕΜΝΟΠΟΥΛΟΥ.—Τίτρεχει;

Κος ΠΕΡΗΦΑΝΙΔΗΣ.—Τέλειωσε ἡ Ὑπουργικὴ κρίσις καὶ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν γένεται ὁ Κος Χαρίδης.

Κα ΣΕΜΝΟΠΟΥΛΟΥ.—(Σὰ νὰ τὴ δάγκανε φίδι.) Πωῶς;;;

Κος ΠΕΡΗΦΑΝΙΔΗΣ.—Εἶναι δουλειὰ τελειωμένη. Ὁ Βασιλεὺς ὑπόγραψε τὸ Διάταγμα καὶ αὔριο τὸ πρωὶ στὴς δέκα θὰ πάει νὰ ὀρκιστεῖ ὁ Χαρίδης στὸ παλάτι.

Κα ΣΕΜΝΟΠΟΥΛΟΥ.—(Με Σαρκασμό.)—Καλὰ λένε, πῶς κάποια συζυγικά παθήματα φέρουν τύχη.

Κα ΓΛΩΣΣΟΠΟΥΛΟΥ.—Μὲ ἄλλα λόγια ἡ Χαρίδαινα Ὑπουργίνα! Πρῶτο πρᾶμα, ποῦ θὰ κέρει ὁ ἄντρας της, θάνατι νὰ ὑποβάλλει στὴ Βουλὴ ἓνα νομοσχέδιο γιὰ τὴν προστασία τῶν κοινῶν γυναικῶν.

Κα ΣΕΜΝΟΠΟΥΛΟΥ.—(Γελῶντας μὲ ὅλην τὴν καρδιά της.) Ἐξυπνότατο. Ἡ Κα Γλωσσοπούλου ὅταν θελήσει νὰ πεῖ μερικὰ χτυπητὰ δὲν ἔχει τὸ ταῖρι της.

Κος ΠΕΡΗΦΑΝΙΔΗΣ.—(Στὴ γυναῖκα του.) Ὁ Γιάγκος μας ποῦ γνωρίζεται τόσο μὲ κείνους, θὰ εὐχαριστηθεῖ πολὺ νὰ τὸ μάθει. Πηγαίνω νὰ τοῦ τὸ πῶ. (Περνάει στὸ διπλὰν σαλονάκι.)

Κα ΓΛΕΙΦΙΔΗ.— Έγώ είμαι εύχαριστημένη για τήν Κα Χαρίδη. Μέ μέ-
να φέρθηκε πάντα très gentiment και γι' αυτό τής είμαι infiniment
obligée.

Κα ΟΜΟΡΦΙΔΗ.— Καί γώ συμφωνάω με τήν Κα Γλειφίδη.

(Μπαίνει αυτή τή στιγμή ή Κα Χαρίδη, νεώτατη, ύμορφη, πλουσιοντυμένη, με βήμα ά-
λαφρό, παιδιάστικο, μ' ένα χαμόγελο γιομάτο καλωσύνη και μισοκλειώνας τά μάτια. Ή Κα
Σεμνοπούλου μόλις τήν ιδεί, κοκκινίζει και λιγάκι σά χαμένη σηκώνεται από τήν θέση της για
νά τήν δεχτεί.)

Κα ΧΑΡΙΔΗ.— (Δίνοντάς της τό χέρι.) Πώς είστε, κυρία μου; Έλπίζω, ποϋ
δέ θα με μαλλώσετε, αν έλειψα τόσο μαζή σας. Πάντα σκερτόμουν νάρθω
μιά Τρίτη σέ σας, μα πότε με τό ένα. πότε με τό άλλο, δέν κατάφερα ποτέ
ώς τώρξ νά ώφεληθώ από τό εύγενικό σας κάλεσμα...

Κα ΣΕΜΝΟΠΟΥΛΟΥ.— (Ποϋ όλη τήν ώρα προσπαθοϋσε νά κόψει στή μέση τήν
κουθέντα.) Καλές τί λέτε! άφήστε τ' αυτό. πάντα μοϋ κάνετε τόση εύχαρι-
τηση.

Κα ΧΑΡΙΔΗ.— Είστε πολϋ καλή ποϋ με συγχωρείτε. Πέρασε τόσος και-
ρός από τήν τελευταία σας βίζιτα, και γώ πάντα άμελοϋσα νά'ρθώ νά σας
τήν ανταποδώσω, μολονότι...

Κα ΣΕΜΝΟΠΟΥΛΟΥ.— (Σαν νά βρίσκονταν άπάνου σέ άναμμένα κάρβουνα) Μά
σας παρακαλώ, καθήστε!

Κα ΧΑΡΙΔΗ.— Όχι πριν χαιρετίσω τή λαμπρή συντροφιά, ποϋ έχετε
γύρω σας. (Χαιρετάει κι' όλες τσακίζονται ποιά νά τήν πρωτοκομπλιμεντάρει. Για μιá
στιγμή δέν ακούονται παρά λόγια κολακευτικά «πάντα χαριτωμένη» ή τουαλέττα σου είναι
ένα μπιζουδάκι «είστε τόσο ύμορφη» και τά τέτοια. Ξανάρχεται κι' ό Γέρο-Περηφρανίδς και
κοφομειάζεται μπρός της.)

Κος ΠΕΡΗΦΑΝΙΔΗΣ.— (Στήν Κα Χαρίδη) Έδω σί κυρίες φαίνονται έτοι-
μες νά μονομαχήσουν ποιά νά σας πρωτοκαμαρώσει.

Κα ΠΕΡΗΦΑΝΙΔΗ.— (Τσιμπώντας του τό μπράτσο με χαμηλή φωνή.) Για τόννομα
τοϋ Θεοϋ μη τέτοια λέξη και παρεξηγηθείς.

Κος ΠΕΡΗΦΑΝΙΔΗΣ.— (Στή γυναίκα του επίσης χαμηλόφωνα.) Έχεις δικιο,
είμαι ένας άπρόσεχτος. (Στήν Κα Χαρίδη) Μποροϋμε νά σας συγχαροϋμε για
τό 'Υπουργιλίκι τοϋ Κου Χαρίδη;

Κα ΧΑΡΙΔΗ.— Δέχομαι τά συγχαρητήρια σας, γιατ' είμαι θετική για
τήν ειλικρινειά τους.

Κα ΠΕΡΗΦΑΝΙΔΗ.— Έχετε δικιο όλοι μας σας συμπαθοϋμε ύπερβολικά.

Κα ΣΕΜΝΟΠΟΥΛΟΥ.— Καί τά δικά μου συγχαρητήρια, Κ^α Χαρίδη.
Ίσα ίσα μιá τέτοια μέρα νάρθετε σπίτι μου είναι πολϋ εύγενικό από μέρος
σας.

Κα ΓΛΩΣΣΟΠΟΥΛΟΥ.— Πάντα ύποχρεωτική ή Κα Χαρίδη. Καί τά
δικά μου συγχαρητήρια.

Κα ΟΜΟΡΦΙΔΗ.— Καί τά δικά μου.

Κα ΓΛΕΙΦΙΔΗ.— Ma chère, mes congratulations les plus sin-
cères.

Κα ΧΑΡΙΔΗ.— Σας εύχαριστώ όλους πολϋ, πολϋ. Ήρθα ίσα ίσα σήμερα,
Κ^α Σεμνοπούλου, για νά σας παρακαλέσω, αν έχετε τήν καλωσύνη, νάρ-
θετε τό βράδυ τοϋ Σαββάτου σπίτι μου.

Κα ΣΕΜΝΟΠΟΥΛΟΥ.— (Με εύχαρίστηση ποϋ δύσκολα κρούεται.) Ή καλωσύνη
σας είναι πολϋ μεγάλη.

Κα ΧΑΡΙΔΗ.— Έννοείται, πώς θα μοϋ φέρετε και τις δυό χαριτωμένες
σας θυγατέρες.

Κα ΣΕΜΝΟΠΟΥΛΟΥ.— Ω εκείνες θα εύχαριστηθοϋν πολϋ νά ξέρατε
πόσο σας συμπαθοϋν! Χτές ή Μπεμπέκα μοϋ έλεγε «σ' όλη τήν Άθήνα,
Μαμά, δέ βρίσκεται παιό χαριτωμένη Κυρία από τήν Κ^α Χαρίδη.

Κα ΧΑΡΙΔΗ.— Καί ποϋ είναι τες;

(Αυτή τή στιγμή ζυγώνει ή Μπεμπέκα μ' ένα φλιτζάνι τσάι για τήν Κα Χαρίδη.)

ΜΠΕΜΠΕΚΑ.— (Άφοϋ κάμει μιαν υπόκληση.) Πολλή ζάχαρη στο τσάι σας;

Κα ΧΑΡΙΔΗ.— Όση θέλετε σεις.

Κα ΣΕΜΝΟΠΟΥΛΟΥ.— (Στή Μπεμπέκα.) Ή Κ^α Χαρίδη ήρθε νά σας κα-
λέσει στο χορό της τοϋ Σαββάτου.

ΜΠΕΜΠΕΚΑ.— (Με χαριτωμένο χαμόγελο.) Ή Κ^α Χαρίδη είναι γιομάτη εύ-
γένεια.

Κα ΧΑΡΙΔΗ.— Ωστε μπορώ νά λογαριάσω σέ σας;

Κα ΣΕΜΝΟΠΟΥΛΟΥ.— Σπίτι σας και ποιός δέν έρχεται μ' εύχαρίστηση;
Άν εκεί μέσα βρίσκει κανείς ό,τι καλήτερο και ό,τι διαλεχτότερο.

Κα ΧΑΡΙΔΗ.— (Στήν Κα Γλωσσοπούλου.) Μπορώ νά λογαριάσω και σέ σας,
Κυρία;

Κα ΓΛΩΣΣΟΠΟΥΛΟΥ.— Είστε πολϋ ύποχρεωτικά. Ποιός μπορεί νά
σας άρνηθει;

Κα ΧΑΡΙΔΗ.— (Στήν Κα Περηφρανίδη.) Σέ σας δέν τολμάω νά πω τίποτα, έ-

πρέπει να είχα έρθει εγώ πρώτη να σας ιδώ σπίτι σας. 'Αλλά θα παρακαλέσω τον Κο Γιάγκο να μεσιτεύει, για να μη μου λείψετε.

Κα ΠΕΡΗΦΑΝΙΔΗ. — Δεν είναι ανάγκη, είστε αρκετή και μονάχη. Θά έρθουμε χωρίς άλλο.

Κος ΠΕΡΗΦΑΝΙΔΗΣ. — Μας υποχρεώνετε, Κυρία μου.

(Μπαίνει η 'Αννούλα, για να χαιρετήσει την Κα Χαρίδη και την ακολουθεί ο νέος Περηφανίδης. 'Επειτ' από τους τυπικούς χαιρετισμούς η Κα Χαρίδη σηκώνεται.)

Κα ΧΑΡΙΔΗ. — Μου επιτρέπετε να πάω κοντά στα παιδιά; Μου άρρσει τόσο να βλέπω τη νεότη να διασκεδάζει.

Κα ΓΛΕΙΦΙΔΗ. — Έχετε δίκιο. Oh! la jeunesse, il n'y a que ça!

('Η Κα Χαρίδη αποτραβιέται στο πλαγινό σαλονάκι, απ' όπου ακούεται σε λίγο το γέλιο της δυνατό και ξάστερο. Οι έπιλοιπες κυρίες μένουν όπως πριν.)

Κα ΣΕΜΝΟΠΟΥΛΟΥ. — (Ξεροδύει μην ειζέροντας πώς ν' άρχισει.) Δέ μπορώσα να τής άρνηθώ, αφού με τέτοιον καιρό, τέτοια κοσμοχαλασιά ήρθε να με καλέσει και τέτοια μέρα μάχιστα που γίνεται ο άντρας της 'Υπουργός.

Κα ΓΛΩΣΣΟΠΟΥΛΟΥ. — Πραγματικά, αυτό ήτανε μια μεγάλη ευγένεια από μέρος της.

Κα ΠΕΡΗΦΑΝΙΔΗ. — Είναι και τέτοια σήμερα ή κοινωνική της θέση που ο καθένας πρέπει νάναι πολύ προσεχτικός.

Κος ΠΕΡΗΦΑΝΙΔΗΣ. Έτσι είναι! συμφέρει τώρα έμάς να τή δυσαρεστήσουμε, που αυτές τες ημέρες ο Γιάγκος μας θά δώσει έξιτάσεις, για να μπει...

Κα ΠΕΡΗΦΑΝΙΔΗ. — (Τόν ξανατσιμπάει στο μπράτσο χαμηλόφωνα.) Δέ μπορείς να σωπίνεις έσύ!

Κα ΟΜΟΡΦΙΔΗ. — (Καμώνεται που δεν είδε τίποτα κι ακολουθεί την άρχισμένη κουβέντα.) Και ούτε είναι σωστό να καταδικάζει κανείς, χωρίς νάχει απόδειξη από κείνο που λέει.

Κα ΣΕΜΝΟΠΟΥΛΟΥ. — Κ' έπειτα είναι τόσο νέα! τέλεια παιδί. Μπορεί όλα όσα τής ψάλλουν, νάναι και παιδικροκαμώματα.

Κα ΟΜΟΡΦΙΔΗ. Είναι και τόσο φυσικό να τήν κατογλωσσοούν. Έχει λίγοι θάναι εκείνοι που τή ζηλεύουν.

Κα ΓΛΩΣΣΟΠΟΥΛΟΥ. — Έγώ ξέρω, πώς όλος ο κόσμος κάνει κρᾶ! για να συχνάζει στα σαλόνια της.

Κα ΓΛΕΙΦΙΔΗ. — « Qui n'a jamais péché jette la première pierre » αυτό είναι ή αλήθεια.

(Όπως ανοίγει ή θύρα του διπλανού σαλονιού, φαίνεται ή Κα Χαρίδη καθισμένη σε μια πολυθρόνα. Κρατεί το ένα πόδι άκκομπισμένο άπάνου στ' άλλο, στάση που άφίνει να φαίνεται ολάκερο το ένα πόδι της ως το γόνα. Όρθός, κοντά της, και λίγο προς τα πίσω ο νέος Περηφανίδης σκύφτει καταπάνου της και της μιλεί σιμά-σιμά στ' αυτή. Κείνη μ' ένα κοιητιστικό γύρισμα του κεφαλιού τόν κυτάζει κατάματα, ενώ χαμογελάει, δείχνοντας μια σειρά κάτασπρα δοντάκια. 'Όλη ή εικόνα φοβερά άσεμνη.)

Κα ΣΕΜΝΟΠΟΥΛΟΥ. — (Με όλην τήν άρέλεια.) Κυττάχτε την, είναι αληθινά χαριτωμένη.

Κα ΓΛΕΙΦΙΔΗ. — A croquer, à croquer! τέλειος τύπος charmeuse.

Κα ΓΛΩΣΣΟΠΟΥΛΟΥ. — Έμένα πάντα μου άρρσει υπερβολικά.

ΕΙΡΗΝΗ ΔΕΝΤΡΙΝΟΥ

ΣΤΟ ΔΑΣΟΣ ΜΕΣΑ

Στο δάσος μέσα ευρέθηκα το καταμαγεμένο,
Ποῦναι από χίλια άρώματα πανιοῦ πλημμυρισμένο,
Ποῦ σιάζει από τα φύλλα του το φεγγαρίσιο δάκρυ,
Κι' από μίαν άκρη σ' άκρη
Τ' άηδόνια κελαϊδοῦν.

Κι' άκουσα εκεί τον έρωτα να ψάλλουνε τ' άηδόνια,
Τες λύπες και τα βάσανα, τα πάθη του τα αιώνια
Και τέτοιαν αναγύλλιαση αιοτάνθηκε ή καρδιά μου
Ποῦ τα νεκρά όνειρά μου
και πάλι είδα να ζοῦν.

Κ' είδα παλάτι αίαιριαστο, με αφάνταστη ωραιότη,
Με τέχνην ανιστόρητη, με αστραφτερή λαμπρότη,
Μά'χε κλειστά παράθυρα, μανταλωμένη θύρα,
Πνοή θανάτου σιείρα
Δές τοῦσβυσε το φῶς.

Μόνο ἓνα πλάσμα, ἔν' ἄγαλμα, σιὴ θύρα του ἀγρουπνοῦσε,
 Τέρας ποῦ πότε μ' ἔσκιαζε καὶ πότε μὲ τραβοῦσε,
 Γιατὶ εἶχε ἀγγέλου πρόσωπο, μὰ λιονταρίσιο σῶμα
 Για τὸ γλυκὸ του στόμα
 Θ' ἀμάρταινε ὁ Θεός.

Καὶ τόσο μὲ συνάρπαζε ἡ λαλισιά ἡ μαγεύτρα
 Τοῦ θείου πουλιοῦ καὶ ἡ δύναμη τοῦ ἔρωτα ἡ πλανεύτρα,
 Ποῦ ὠρμησα εὐτὸς καὶ ἀγκάλιασα τὸ θεϊκὸ κεφάλι
 Καὶ μὲ περίσσια ζάλῃ
 Τὸ γιόμισα φιλιά.

Κι' ὦ θᾶμα! μόλις φίλησα τὸ μαγικὸ του στόμα,
 Τὸ μάραρο ἐζωνιάνευσε καὶ πῆρε ἡ πέτρα χιῶμα,
 Κι' ἀφροῦ διπλοαγαστέναξε σιὰ χεῖλῃ μὲ φιλοῦσε,
 Πές κι' ἀπὸ ἐκεῖ ρουφοῦσε
 Πνοὴ ζωῆς γλυκειά.

Κ' ἐκεῖ ποῦ τ' ἅγιο φίλημα τῆ φλόγα μου δροσίζει,
 Τὸ τέρας μὲ τὰ νύχια του τὰ σιγήδια μου ξεσκίζει,
 Μὰ τόσο μὲ ξελόγιασαν τῆς θείας μορφῆς τὰ κάλλη
 Ποῦ θᾶθελα καὶ πάλι
 Για χρόνια νὰ πονῶ.

Καὶ μέσα σιὰ φυλλώματα σιγόψαλλε τὸ ἀηδόνη:
 « Ἐρωτα θεῖε, τὸ βέλος σου πόσο βαρειά πληγώνει!
 Κάθε χαρὰ σου ὀλόγλυκη, μᾶς κρύβει ἓνα φαρμάκι,
 Κάθε γλυκὸ φιλάκι
 κ' ἔναν πικρὸ καῦμό.»

ΓΘΕΤΗ

Ο ΕΡΜΑΝΝΟΣ ΚΑΙ Η ΔΩΡΟΘΕΑ

ΚΑΛΛΙΟΠΗ

Μοῖρα καὶ ψυχοπόνια.

« Ἔρμο τόσο δὲν εἶδα τὸ φόρο ποτὲ καὶ τὸ ὄρομο!
 Σὰν ἀδειασμένη εἶναι ἡ χώρα καὶ σὰ νεκρωμένη! Λοιγίζω
 Μῆτε πενήντα ψυχές ἔλο ἔλο δὲν ξέμειναν πίσω.
 Τί δὲν κάνει ἡ περιέργεια! Ὁ κοθένας βιάζεται τρέχει
 Ἰάχαρο διάβα νὰ ἰδεῖ τῶν διωγμένων ποῦ οἱ ἄμοιροι φεύγουν.
 Θέλει μίαν ὥρα ἀποδῶ ὡς τὸ μῶλο, ἔπου τώρα στρατεύουν,
 Κ' ἔχει νὰ τρέξει κανεὶς στοὺς μπογούς, μὲ τὴν κόψα ἐκεῖ κάτω.
 Ὅμως ἐγὼ δὲ σαλεύω ἀπὸ δῶ γιὰ νὰ ἰδῶ τὰ κατάντια
 Τῶν ἀγαθῶν τῶν ἀνθρώπων, ποῦ φεύγουν, ποῦ μ' ἔτι ἐγλυτῶσαν
 Ἄχ! παραιτήσαν οἱ δόλοιοι τὸ ἀπόπερα φροῦδι τοῦ Ρήνου,
 Στὰ τοπολόγια μας ἦρθαν κι' αὐτὴν τὴ γωνιά τὴ βλοημένη
 Τῆς καρπερῆς μας λαγκάδας περνούν καὶ τὰ πλάγια διαβαίνουν.
 Ἐπραξες τίμια, γυναῖκα, νὰ στείλεις, πονῶντας, τὸ γιό μας
 Μὲ τὰ παληὰ τὰ παννιά, καὶ μὲ λίγο πιστό καὶ ψωμάκι
 Για τοὺς φτωχοὺς· τί πάντα χρωστοῦν νὰ χαρίζουν οἱ πλούσιοι.
 Πῶς πιλαλεῖ τὸ παιδί μας καὶ πῶς κυβερνᾷ τὰ βαρβάρτα!
 Φαίνεται τέλεια καλὸ τὸ καινούργιο ἀμαξάκι μας· μέσα
 Τέσσεροι ὠραῖα θὰ καθόνταν κι' ὀ ελάτης ἀπάνου στὴ σέρπα·
 Μὰ εἶναι μονάχος του τώρα· πῶς στρήφει ἀλαφρὸ στὴν κοδέλλα.»
 Μπρὸς στὴ μπασιά τοῦ σπιτιοῦ καθισμένος ἀνέσεια στὸ φόρο,
 Τῆς γυναικὸς του εἶπε αὐτὰ τοῦ Χρυσοῦ Λιονταριοῦ ὁ ξενοδόχος.
 Καὶ τοῦ ἀποκρίθηκε τότε ἡ ξυπνὴ γγνωστικιά του συμβία:
 « Ἄντρα, δὲ δίνω ποτὲ μὲ χαρὰ μου λινα φορεμένα·
 Τὶ χρησιμεύουν πολὺ καὶ μὲ χρῆμα κανεὶς δὲν τὰ βρίσκει,
 Ὅταν τὰ θέλει· χωρὶς κακοφάνεια ὅμως τᾶδωκα τώρα,

Ὅτι, ὡς ἀκούω, παιδάκια γυμνά καὶ γέροι διαβαίνουν!
Ὡς καὶ τὸ ἀρμάρι σου ἐγώ, συμπάθειο ζητῶ, τῶχ'ω γδύσει!
Καὶ τὸ ἀντιρί, μὲ τὰ ἰντιάνικα σκέδια, ἀπὸ φίνο κατοῦνι,
Ποῦχε τὴ φόδρα ἀπὸ φίνα φανέλλα, κι' αὐτὸ τῶχ'ω στείλει,
Εἶχε παληώσει πολὺ· τῆς μόδας δὲν ἦταν πλιά τῶρα.»

Χαμογελῶντας τότε ὁ λαμπρὸς νοικοκύρης τῆς εἶπε:
«Θὰ τὸ θυμοῦμαι πικρὰ τὸ παληὸ κατουνένιο ἀντιρί μου!
Ἦταν ἰντιάνικο πρᾶμα· παρόμοιο δὲ βρῖσκεται πάλι.
Ναί! μὰ δὲν τῶδαζα πλιά· τί σήμερα, λέγουν, ὁ ἀντρας
Πρέπει παλτὸ νὰ φορεῖ, μὲ σουρτοῦκο νὰ βγαίνει στὸ φόρο,
Νάχει στιβάλια στὰ πόδια· οἱ παντοῦφλες κι' οἱ σκούριες χαθῆκαν.»
«Κοίταξε» τοῦπε ἡ γυναῖκα «ξανάρχονται κάποιοι ἀπὸ κείνους,
Ποῦχαν βγεῖ γιὰ νὰ ἰδοῦν τοὺς φευγάτους· θὰ πέρασαν κι' ἔλας.
Κοίτα! γιομαῖα μποχὸ εἶν' ὄλουων τὰ παπούτσια καὶ ἡ ὄψη
Κόκκινη· μὲ τὸ μαντίλι καθένας στεγνώνει τὸν ἴδρο.
Τῶρα οὔτε ἐγὼ μὲ τὴ ζέστη δὲ θάθελα τόσο νὰ τρέξω
Καὶ νὰ ὑποφέρω θωρῶντας τὴ θλίψη· μοῦ φτάνει ν' ἀκούσω.»

Καὶ τῆς ἀπάντησε τότε ὁ καλὸς ὁ πατέρας μὲ τόνο:
«Τέτοιος καιρὸς εἶναι σπάνιος, μὲ τέτοια σοδειά· καὶ στ' ἀμπάρια
Θάρθουν στεγνοὶ κι' οἱ καρποί, καθὼς κι' ὁ σανθὸς ὁ μπασμένος.
Ξάστερος εἶν' ὁ οὐρανός· δὲ φαίνεται γνέφι κανένα·
Κι' ἀπ' τὴν αὐγὴ τ' ἀγεράκι φυσᾷ μὲ δροσιὰ ἀναγαλλιιάστρα·
Εἶναι ὁ καιρὸς σταθερός· κι' εἶν' ὠριμο πλιά τὸ σιτάρι,
Αὔριο θάρχισουμε βέβαια τὸ θέρο τοῦ πλούσιου τοῦ σπόρου.»
Ἦτσι μιλοῦσε· καὶ ὡς τόσο πληθαῖναν οἱ σκάθρες τοῦ κόσμου,
Ἄντρες, γυναῖκες, ποῦ ἐγέρναν, περνῶντας τὸ φόρο, στὸ σπίτι·
Κ' ἔτσι ξανάρχονταν κι' ἔλας γοργὰ στ' ὀλοκαίνουργο σπίτι,
Μὲ τὰ κορίτσια του, στ' ἄλλο τὸ μέρος τοῦ φόρου, κι' ὁ πλούσιος
Γείτονας, ποῦ ἦταν ὁ πρῶτος ἀπὸ τοὺς ἐμπόρους τῆς χώρας,
Μὲς στ' ἀνοιχτό του τὸ ἀμάξι ποῦ τῶχε διορίσει στὸ Λάνταου.
Παῖρναν οἱ δρόμοι ζωὴ· τί εἶχε κόσμος πολὺ ἢ χωροπούλα,

Κ' εἶχε ἐργαστάσια καμπόσα, κι' οἱ διάφορες τέχνες ἀκμάζαν.
Καὶ στὴν δξώπορτα ἐκάθοτον ἔτσι τὸ ἐγκάρδιο ζευγάρι,
Καὶ μὲ τὸν κόσμο ποῦ ἐπέρνα ξεφάντωνε μὲ παρατήρια,
Καὶ ἄρχισε τέλος νὰ λέει ἡ παράξια γυναῖκα· «Γιὰ κοίτα!
Ἔρχεται νάτος ἀπόκει ὁ παπᾶς, καὶ μαζῆ του ὁ σπετσιέρης,
Νάτος ὁ γείτονας· πρέπει τὰ πάντα νὰ μᾶς τὰ ἱστορήσουν,
Ἦσα κεῖ κάτου ἔχουν δεῖ· καὶ κανεὶς μὲ χαρὰ δὲν τὰ βλέπει.»
Ἦρθαν κι' οἱ δυὸ φιλικὰ καὶ τ' ἀντρόγυνο ἐδῶκαν τὰ χέρια
Καὶ στὴν δξώπορτα ἀπάνου στοὺς ξύλινους μπάγκους καθῆσαν,
Ἄπὸ τὰ πόδια τὴ σκόνη ἐτινάξαν κι' ἐκάναν ἀγέρα
Μὲ τὰ μαντίλια τους. Κι' ἄρχισε πρῶτος μετὰ τὰ χαιρέτια
Νὰ κουβεντιάζει ὁ σπετσιέρης, σὰ νάχε χολὴ καὶ τοὺς εἶπε:
«Ἔτσι εἶν' οἱ ἀνθρώποι! εἶναι ἀλήθεια· καὶ μοιάζει τὸν ἕναν ὁ ἄλλος!
Ναί! ξεφαντώνουν καὶ χάσκουν σὰ βλέπουν δεινὰ στὸν πλησίο.
Τρέχουν ὄλοι νὰ ἰδοῦν τὴ ρημάχτρα φωτιά, σὰ θεριεύει,
Ἦλοι τὸ δόλιο φονηᾶ, ποῦ τὸν σέρνουν, ὦ θλίψη! στὴ φοῦρκα,
Ἦλοι περίπατο πᾶνε νὰ ἰδοῦν τῶν διωγμένων ἀνθρώπων
Τὴ συφορά! καὶ κανεὶς δὲ μετριέται πῶς τύχη παρόμοια
Ἦσως κι' αὐτόνε θὰ βρεῖ σὲ λιγάκι, ἢ στὰ χρόνια ποῦ θάρθουν·
Εἶναι ἀσυχώρητη αὐτὴ ἡ ἀνεμυαλιά, μὰ στὸν ἄνθρωπο ὑπάρχει!»
Καὶ ἀπολογήθηκε τότε ὁ εὐγενὴς γνωστικὸς ἐφημέριος,
Ποῦ ἦταν στολίδι τοῦ τόπου, ἕνας νέος πρὸς τ' ἀντρίκια τὰ χρόνια,
(Εἶξερε αὐτὸς τὴ ζωὴ, τὲς ἀνάγκες τοῦ κόσμου του κι' ἔλας,
Εἶχεν ἀσάλευτη πίστη στὰ ρήματα τ' ἅγια τοῦ θείου
Ποῦ φανερώνουν τὴ γνώμη τοῦ ἀνθρώπου καὶ τὸ ριζικὸ του,
Καὶ τὰ καλλίτερα ἀπ' τὰ κοσμικὰ τὰ χαρτιά εἶχε σπουδάξει.)
Εἶπεν αὐτός: «Δὲ μ' ἀρέσει νὰ φέγω τὴν ἄκακη φόρα,
Πᾶδωκε ἡ φύση, ἡ μητέρα ἢ καλὴ, στὰ σπλάγνα τοῦ ἀνθρώπου·
Τὶ καταφέρνει συχνά, τέτοια κλίση ἀγαθὴ, ποῦ ἀθελά μας
Μᾶς ὀδηγᾶ, ὅ,τι ὁ νοῦς καὶ τὸ πνεῦμα μας δὲν κατορθώνουν.
Ἄν δὲν τραβοῦσε ἡ περιέργεια μ' ἐρέθισμα ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους,
Πῆς μου, θὰ ἐμάθαιναν τάχα πῶς στέκουν τόσο ἄμορφα ἀντάμα

Τόνα μὲ πᾶλλο, ὅ,τι ὑπάρχει στὸν κόσμος; Τὶ πρῶτα τὸ νέο
Γύρεψαν, βρῆκαν τὸ χρήσιμο ἀπέχει μ' ἀκούραστο ζῆλο,
Τέλος πεθύμησαν καὶ τὸ καλὸ ποῦ τοὺς κάνει ν' ἀξίζουν
Καὶ τοὺς ὑψώνει. Ἡ ἐλαφράδα συντρόφι φαιδρὸ εἶναι στὴ νειότη,
Κρύβει τὸν κίντυνο, σθῆννει μαγεύτρα γοργὰ καὶ τὰ χνάρια
Τοῦ θλιβεροῦ τοῦ κακοῦ, σὰ διαβεῖ κατὰ τύχη κανένα.

Μὰ φυσικὰ παινετὸς εἶν' ὁ ἄνθρωπος ποῦ ξετυλίγει
Νοῦ σοβαρὸν ἀπ' αὐτὴν τὴ φαιδρότη σὲ πλιὸ ὠριμα χρόνια,
Ποῦ σ' εὐτυχιὲς καὶ σὲ λύπες δραστήριος δουλεύει μὲ πόθο,
Τὶ τὸ καλὸ μόνο ἐργάζεται αὐτὸς καὶ διορθώνει τὲς βλάβες »

Κι' ἄρχισε ἀμέσως μὲ τρόπο ἢ γυναῖκα ἀνυπόμονη κ' εἶπε:
« Ὅ,τι ἐσεῖς εἶδατε εἶπετε, τὶ αὐτὸ εἶναι ποῦ θέλω νὰ μάθω. »

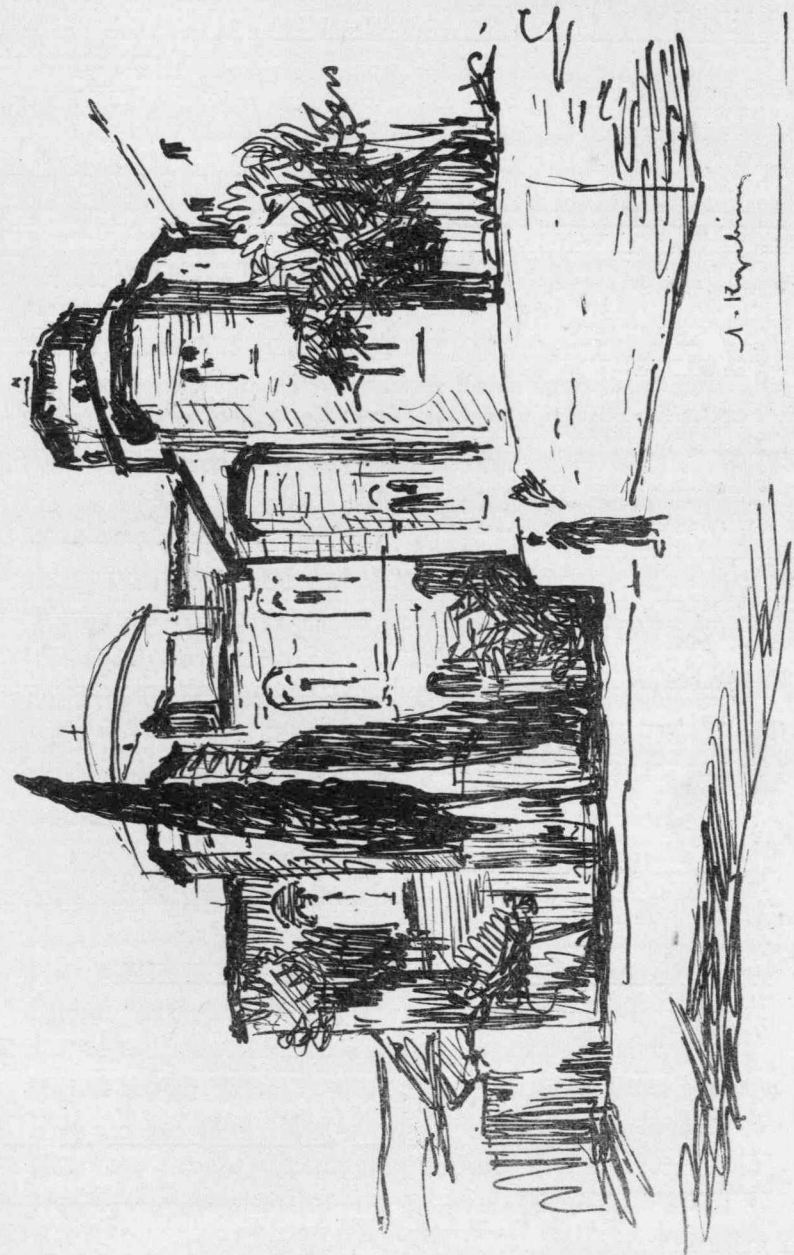
« Δύσκολο θάναι, » ἀποκρίθη μὲ τόνο ὁ σπετσιέρης ἀμέσως,
« Γλήγωρα πάλι χαρὰ νὰ γροικῆσω, ἀφοῦ ἐγνώρισα τόσα!
Πάσας λογιῆς δυστυχιὲς θὰ μποροῦσε κανεὶς νὰ ἱστορήσει;
Βλέπαμε καὶ μακρυάθε τὴ σκόνη προτοῦ κατεβοῦμε
Μὲς στὰ χωράφια· τὸ καρβάνι ἀπὸ ράχη σὲ ράχη
Εἶχε ἀλαργέψει καὶ μόνο θαμπὰ ἐφαινότουσαν λιγάκι.
Μὰ σὰν ἤρθαμε κάτω, στὸ δρόμο ποῦ σκίζει τὸν κάμπο,
Ἦταν ἡ ντρομώξη ἀκόμη μεγάλη, μεγάλο τὸ πλῆθος
Τῶν στρατοκόπων καὶ τῶν ἀμαξιῶν, ἀρχετοὶ ἦταν οἱ δόλιοι,
Ποῦ ἄγ! ἐδιαβαῖναν ἀκόμη· τοὺς εἶδαμε ἐμεῖς· κ' ἓνας ἓνας
Μὰ; ἱστοροῦσε πόσο εἶναι πικρὸ τὸ θλιμμένο τὸ φύγι,
Πόση χαρὰ ἔχει κανεὶς τὴ ζωὴ βιαστικὰ νὰ γλυτώνει!
Θλίψη νὰ βλέπει κανεὶς τ' ἀρίφνητο πρᾶμα ποῦ κρύβει
Κάθε σπίτι καλὰ ἐφοδιασμένο, καὶ ποῦναι τριγύρω
Ἀπ' τὸν καλὸ νοικοκύρη στὸν τόπο ποῦ πρέπει βαλμένο
Πάντα παρέτοιμο, τὶ ὅλα χρειάζονται καὶ χρησιμεύουν,
Ὅλα νὰ βλέπει κανεὶς φορτωμένα ἄνω κάτω σὲ κάρρα
Κι' ἄμαξες κάθε λογιῆς, γλυτωμένα μ' ἀσπούδα καὶ βιάση.
Πάνου στ' ἀρμάρι ἢ πυκνάδα, τὸ μάλλινο σκέπασμα δίπλα
Μέσα στὴ σκάρη τὸ στρώμα, καὶ μὲς στὸ σαντόνι ὁ καθρέφτης.

Ἄγ! πῶς ζαλίζει τοῦ ἀνθρώπου τὰ φρένα ὁ κίντυνος τέλεια.
Στὴν πυρκαϊὰ τὸ γνωρίσαμ' ἐμεῖς, ἐδῶ κ' εἴκοσι χρόνους.
Πράματα ἀσήμαντα ἀδράζει, καὶ ὅ,τι εἶναι ἀκριθὸ τὸ ξεγγάει·
Ἔτσι κι' αὐτοὶ κουβιλοῦσαν ἀστόχαστα τ' ἄχρηστο πρᾶμα,
Δίνοντας ἄσκοπο βᾶρος στὰ βώδια καὶ στ' ἄλογα. Ἐπαῖρναν
Παληροσιδία, βαγένια, τὴν κλούβα καὶ τὸ χηνοστάσι,
Ἄγχομαχῶντας σερνόνταν παιδιὰ καὶ γυναῖκες μὲ μπόγους,
Μὲ περτικὰ καὶ κανίστρια γιομᾶτα ἀνεφέλευτο πρᾶμα,
Τὶ οὔτε τὸ τότε ποτὲ μὲ χαρὰ δὲν ἀφίνουν οἱ ἄνθρωποι.
Καὶ στρυμωχτὰ ἔτσι περνοῦσε στὸ δρόμο τὸ σκονισμένο,
Ἄταχτα, ἀνάκατα τὸ καρβάνι, γιατί ἤθελε ἐκεῖνος
Ποῦχε πλιὸ ἀδύναμα ζᾶ πλιὸ σιγὰ νὰ πηγαίνει κι' ὁ ἄλλος
Πλιὸ βιαστικὰ! Καὶ ξεσπάσαν φωνὲς γυναικῶν καὶ παιδιῶν,
Ποῦ ἐπατιῶνταν, βωδιῶν μουγγισμοὶ κι' ἀλυχτίσματα σκύλων,
Κ' ἓνας βόγγος γερόντων κι' ἀρρώστων, ποῦ σὲ κρεβάτια,
Σ' ἓνα κατάφορτο ἀμάξι, ἐκοιτῶνταν ψηλὰ κ' ἐκουιῶνταν·
Ἐάφνου ἀπ' τὴ στράτα ξεβγαίνει, γλυστρῶντας στὴν ἄκρη τοῦ δρόμου,
Στριζοκοπῶντας, ἢ ροδά· στὴ σούδα πέφτει τὸ κάρρο·
Γέρνει κι' ἀπόπερα μὲς στὰ χωράφια, γκρεμίζονται οἱ ἄνθρωποι
Ἄπ' τὴν ὁρμή, μὲ φριχτὰ φωνατὰ, μὰ κανεὶς δὲν παθαίνει·
Ἦστερα, οἱ κάσσεσ, ποῦ πέφτουν, στὸ ἀμάξι σιμώτερα μένουν.
Μὰ ὅποιος τοὺς εἶδε νὰ πέφτουν, περίμενε κάτω ἀπ' τ' ἀρμάρια,
Κι' ἀπ' τὰ βαρεῖὰ τὰ κασσούνια, νὰ ἰδεῖ τὰ κορμιὰ τους συντρίμια.
Κ' ἔτσι ἐκοιτότουσαν τὸ ἀμάξι κομμάτια, κι' ἀβοήθητοι οἱ δόλιοι,
Τὶ βιαστικὰ προχωροῦσαν οἱ ἄλλοι κ' ἐφεῦγαν, μονάχα
Γιὰ τὸν ἑαυτὸ του καθέννας εἶχε ἐγνοια, ἀπ' τὸ ρέμα συρμένος·
Τρέξαμε ἐμεῖς καὶ τοὺς γέρους εὐρήκαμε καὶ τοὺς ἀρρώστους,
Ποῦ μεταβιάς θὰ βαστοῦσαν τὰ τόσα τὰ πάθη στὸ σπίτι
Καὶ σὲ κρεβάτι, στὴ γῆς λαβωμένους· στενάζαν κ' ἐκλαῖγαν
Ἄπὸ τὸν ἥλιο καμένοι, πνιγμένοι ἀπ' τὸ κῦμα τῆς σκόνης. »

Κ' εἶπε φιλάνθρωπα τότε ὁ καλὸς νοικοκύρης μὲ πόνο:
« Ὡ νὰ τοὺς εὕρισκε ὁ Ἐρμάννος δροσιὰ νὰ τοὺς δώσει καὶ ροῦχα!

Δέν πιθυμῶ νὰ τοὺς δῶ, λυπιούμαι νὰ βλέπω τοὺς θρήνους.
 Μὰ ἀπὸ τὸ πρῶτο μελέτιο τοῦ τόσο κακοῦ κλονισμένοι,
 Ἐπ' τὸ περίσσεμα, στείλαμε εὐτὺς τὸ βολὸ μας κ' ἑμεῖς, γιὰ
 Νὰ δυναμώσουμε κάποιους, καὶ νάχει ἡ καρδιά μας γαλήνη.
 Μα τὲς εἰκόνες τὲς μαῦρες ἄς μὴν ξαναγιώσουμε πάλι,
 Ὅτι ὁ φόβος ἀδράζει γοργὰ τὴν καρδιά τῶν ἀνθρώπων,
 Κ' ἡ ἔγνοια, ποὺ πλιὸ μισητὴ εἶναι γιὰ μὲ κ' ἀπ' τὴν ἴδια τὴ λύπη!
 Μπεῖτε ἀπὸ μέσαθε, στὸ δροσερνὸ σαλονάκι, τὸ πίσω,
 Ἦλιος ποτὲ δὲν τὸ βλέπει, ποτὲ δὲν ντρυμῶνει ἀπ' τοὺς πλείριους
 Τοίχους ἀέρας ζεστός. Ἐκεῖ θὰ μᾶς φέρει ἡ μαννούλα
 Ἐνα γυαλί τοῦ ὀδοῦνητα, κ' αὐτὸ τὲς φροντίδες θὰ διώξει.
 Ἄσκημα ἐδῶ εἶναι τριγύρω στὲς κοῦπες θὰ βούιζαν οἱ μῦγες».
 Κι' ἔλοι στὴν κάμαρα ἐμπῆκαν κ' εὐτὺς στὴ δροσιὰ ἀναγαλλιᾶσαν.

Μὲ προσοχὴ ἔφερε ἡ μάννα τὸ ξάστερο ἐξαίσιο κρασάκι
 Σὲ κρουσταλλένια μπουκάλια, σὲ δίσκο λαμπρὸ καλαγένιον,
 Καὶ μὲ τὲς πράσινες κοῦπες, ἔποῦναι τὰ γνήσια ποτήρια
 Γιὰ τὸ νεχτάρι τοῦ Ρήνου. Κ' οἱ τρεῖς τοὺς ἐκάθισαν γύρω
 Στὸ μελαφό τὸ τραπέζι, ποῦ σπρόγγυλο ἦταν καὶ λοῦστρο,
 Καὶ ποῦ ἐστεκόνταν σὲ πλέρια ποδάρια κ' ἀμέσως λαλήσαν
 Τοῦ νοικοκύρη καὶ τοῦ ἱερωμένου χαρούμενα οἱ κοῦπες,
 Μὰ τὸ ποτήρι του ὁ τρίτος ἀσάλευτο ἀκόμη τὸ ἐκράτει.
 Καὶ τὸν ἀνάγκασε τότε μὲ λόγια γλυκὰ ὁ ξενοδόχος:
 «Μπρός, κύρ γείτονα, πιέ! Τοῦ Θεοῦ μᾶς ἐφύλαξε ἡ χάρη
 Ἐπ' τὰ δεινὰ καὶ θὰ μᾶς φυλᾷ καὶ στὰ χρόνια ποῦ θάξθουν!
 Ποιὺς δὲν τὸ ξέρει, ποῦ, ἀφοῦ σκληρὰ μᾶς τιμώρησε τόσο
 Μὲ τὴ φωτιά τὴ ρημάχτρα, ἀπὸ τότες μᾶς εὔρρανε πάντα
 Καὶ μᾶς προστάτεψε πάντα, καθὼς προσυλᾶνε κ' οἱ ἀνθρώποι
 Τὸν ἀκριβὸ τὸ βολβὸ τοῦ ματιοῦ τους, ποῦ ἀπ' ὄλα τὰ μέλη
 Τὸν ἀγαποῦν πλιὸ πολύ; Καὶ στὸ ἐξῆς πῶς δὲ θάνατι βοηθός μας
 Καὶ προστάτης μας; Τώρα τὸ βλέπει ὁ καθένας πόσο εἶν' ἡ
 Δύναμή του μεγάλη στὸν κίντυνο. Πῶς τώρα πάλι
 Τὴν ἀνθηρὴ μας τὴ χώρα, ποῦ αὐτὸς τὴν ἀνάστησε μὲ τοὺς

Ἄξιους πολῖτες κι' ἀπέκει τῆς ἔδωκε πλούσια εὐλογία,
Θά τῆ γαλοῦσε μὲ μιὰς ἀφανίζοντας ὄλους τοὺς κόπους;»

Καὶ ἀπολογήθη φαιδρὰ μὲ πραότῃ ὁ καλὸς ἐφημέριος:
«Μείνατε στέρεοι στὴν πίστη καὶ στέρεοι σὲ τούτην τῆ γνώμη·
Γνώση κι' ἀσφάλεια χαρίζει καὶ στὴν εὐτυχιά καὶ στὰ πάθη,
Εἶναι παρήγορη καὶ τῆ λαμπρῇ τὴν ἐλπίδα χλωραίνει.»

Καὶ γνωστικὰ ὁ ξενοδόχος μὲ λόγια ἀντριχὰ τοῦ ἀποκριθῆ:
«Πῶς χαιρετοῦσα, θιαμάζοντας πάντα, τοῦ Ρήνου τὸ ρέμα,
Ἵταν γυρνῶντας ἀπὸ τὰ ταξίδια τὸν ἔβλεπα πάλι!
Πάντα τρανὸς μοῦ ἐφαινότου, καὶ μοῦ ὕψωνε πάντα τὰ φρένα
Καὶ τὴν καρδιά! Μὰ δὲ μπόρεια νὰ βάλω στὸ νοῦ πῶς σὲ λίγο
Πρόχωμα θάταν γιὰ μᾶς τὸ γελάμενο κι' ὤμορφο φρούδι
Γιὰ ν' ἀντισκόφτει τοὺς Φράγκους καὶ τάρρος τὸ ἀπλὺ του κρεββάτι
Γιὰ νὰ μποδίζει τὰ πάντα. Ἔτσι ἡ φύση προστάτρα μας εἶναι
Ἔτσι οἱ γενναῖοι Γερμανοὶ μᾶς φυλᾶν κι' ὁ Θεὸς μᾶς φυλάει!
Ποιὸς εἶναι αὐτὸς ποῦ τρελλὰ θὰ δειλιάσει; τί οἱ ἀντίμαχοι τώρα
Ἔχουν μουδιάσει, τὰ πάντα προλέγουσιν τῆ σύντομη εἰρήνη·
Ἵνὰ μποροῦσε, ἔταν θὰ γιορταστεῖ ἡ πολυπόθητη μέρα,
Στὴν ἐκκλησιά μας, (θὰ ἤχᾶνε μὲ τῶργανο τότε οἱ καμπάνες,
Σάλπιγγες κι' ὄλα στὸ Δόξα τὸ ὑπέρλαμπρο θ' ἀντιφωνοῦνε)
Ἵνὰ μποροῦσε, παπᾶ μου, κι' ὁ Ἑρμάννος αὐτὴν τὴν ἡμέρα
Νᾶρθει μ' ἀπόφαση στὸ θυσιαστήρι μαζῆ μὲ τὴ νύφη,
Κ' ἔτσι ἡ μεγάλη γιορτὴ ποῦ σ' ὄλους τοὺς τόπους θὰ γένει,
Νᾶναι μέρα χαρᾶς τοῦ σπιτιοῦ μου, γιορτὴ κάθε χρόνου!
Μὲ καχοφάνεια ἕμως βλέπω τὸ νειό, ποῦναι τόσο δραστήριος
Γιὰ τὴ δουλειά μου στὸ σπίτι, νωθρὸ καὶ ντροπιάρῃ ἔταν βγαίνει,
Βρίσκει λίγη χαρὰ νὰ δείχνηται μέσα στὸν κόσμο,
Καὶ τὸ χειρότερο ἀπ' ὄλα ὁμιλιὲς μὲ κοπέλλες δὲν ἔχει,
Καὶ τὸ φαιδρὸ τὸ χορὸ, π' ἀγαποῦν ὄλοι οἱ νέοι, τὸν ξεφεύγει.»
Εἶπε καὶ αὐτιάστη. Μακρόθε σιμώτερα ζύγωνε ἡ ἀντάρρα
Πῶχαναν τᾶλογα. Ἀκούστη ἡ βαβοῦρα τῆς ἄμαξας κι' ὄλα
Ποῦ γοργὰ καὶ μ' ὄρμη στὴν ὀζώπορτα τώρα βροντοῦσε.

GUY DE MAUPASSANT

ΣΤΟ ΦΩΣ ΤΟΥ ΦΕΓΓΑΡΙΟΥ

Τ'όφερνε περήφανα τ'ονομά του, ὄνομα μάχης, ὁ Παπᾶ Μαρινιάν. Ἐνας ψηλός, λιγνός, φανατικός παπᾶς, μὲ ψυχὴ ἀνίσουχη μὰ τίμια, μὲ πίστη σταθερὴ κι' ἀσάλευτη. Ἡ φαντασία του ἐγνώριζε τὸ Θεό, ἐξεδιάλυε τὰ σκέδια του, τὴ θέλησή του, τοὺς σκοποὺς του.

Ὅταν ἐπερπατοῦσε μὲ γοργὰ βήματα κάτω ἀπὸ τὰ δέντρα τοῦ περιβολιοῦ, στὸ ἐξοχικό του μικρὸ κελλὶ κάθε τόσο και μίαι ἀπορία τοῦ ἐρχόντανε στὸ νοῦ: «Γιατί ὁ Θεὸς νᾶκαμε αὐτό;» Καὶ μὲ πείσμα ἐπάσκιζε ναῦρη μίαι λύση, ὅσο ποῦ ἐπαιρνε ὁ ἴδιος τὴ θέση τοῦ Θεοῦ κ' ἔδινε αὐτὸς τὴν ἀπόκριση.

Ποτέ του στὴ θέρημ τῆς προσευχῆς του, δὲν εἶχε πεῖ. «Κύριε, ἀνεξί-
ρεύνητοι αἱ βουλαὶ σου!» Ἐλεγε μοναχά. «Εἶμαι δούλος Κυρίου, πρέπει νὰ γνωρίζω, πῶς ἐνεργεῖ ὁ Κύριος και πρέπει νὰ μάθω τὰ αἷτια τῶν ἔργων του». Καὶ τοῦ φαινότανε, ποῦ στὸν κόσμος τὰ πάντα εἶναι πλασμένα μὲ λογικὴ τέλεια και θαυμαστή. Κ' εὔρισκε πάντα σὲ κάθε του ἀπορία, τὸ λόγο και τὴν ἐξήγηση. Οἱ αὐγὲς ἐγινήκανε γιὰ νὰ χαροποιοῦνε τὸ ζῦπνημα, οἱ μέρες γιὰ νὰ ὠριμαζοῦνε οἱ καρποί, οἱ βροχὲς γιὰ νὰ ποτίζουν τὰ χωράφια, τὰ βράδρια γιὰ νὰ φέρουν τὸν ὕπνο και οἱ νύχτες οἱ σκοτεινὲς γιὰ νὰ κοιμᾶται ἡ πλάση. Οἱ τέσσερες ἐποχὲς ἐσυμφωνοῦσανε τέλεια μὲ τὲς ἀνάγκες τῆς ἐξοχῆς και ποτέ ὁ ἀγαθὸς παπᾶς δὲν μπόρσειε νὰ ὑποφιαστῆ ποῦ ἡ φύση δὲν ἔχει σκοποὺς και ποῦ ὅλα ὅσα ζιοῦνε ἀναγκάζονται νὰ ὑποτάξονται στὲς σκληρὲς ἀνάγκες, ποῦ γεννάει ἡ ἐπιχὴ, τὸ κλίμα, ἡ ὕλη.

Τὴ γυναῖκα μοναχά ἐμισοῦσε. Τὴν ἐμισοῦσε ἀσυνειδήτα χωρὶς νὰ τὸ θέλη, ἀπὸ φυσικὴ ἀντιπάθεια. Συχνά τοῦ ἐρχόντανε στὸ στόμα τὰ λόγια τοῦ Χριστοῦ: «Γύναι, τί ἐμοί, και σοί;» κ' ἐπρόσθετε. «Θᾶλεγε κανεὶς ποῦ ὡς και ὁ Θεὸς δὲν εἶναι εὐχαριστημένος ἀπὸ αὐτὸ τὸ πλάσμα του». Τὴν ἐφантаζότανε σὺν τὸ πειρασμὸ ποῦ ἐπαράσκει τὸν πρωτόπλαστο στὸ κρεῖμα και ποῦ πάντα ἀκολουθεῖ νὰ κάνη τὸ κολασμένο τῆς ἔργου. Πλάσμα ἀδύνατο, ἐπικίνδυνο, ποῦ τυχάζει τὸν ἄνθρωπο. Κ' ἐμισοῦσε περισσότερο ἀπὸ τὸ χαμένο κορμὶ τους τὴ ψυχὴ τους τὴν ἀγαπησιάρκα. Πολλὲς φορὲς εἶχε δοκιμάσει τὴν τρυφερότη τους και μ' ὄλο ποῦ δὲν τὴ φοβότανε τὸν ἔπιανε ἀπελπισία βλέποντας πόσο ἡ ψυχὴ τους εἶχε ἀνάγκη γι' ἀγάπη.

Κατὰ τὴ γνώμη του ὁ Θεὸς ἐπλασε τὴ γυναῖκα γιὰ πειρασμὸ και δοκιμασμα τοῦ ἀνθρώπου. Γιὰ νὰ τὴν πλησιάση κανεὶς θᾶπρεπε νὰ λάβη ὅλες τὲς προφυλάξεις, τὸ ἴδιο σὰ νὰ σίμωνε καμῖα παγίδα. Καὶ γι' αὐτόνε ἦτανε ἀπαράλλαχτη παγίδα, μὲ τ' ἀπλωμένα χέρια και τὰ γλυκὰ χεῖλια τῆς γυρμένα πρὸς τὸν ἄντρα.

Μόνου γιὰ τὲς καλογρηῆς, ποῦ ὁ ὄρκος τὲς ἔκανε ἀκίντυνας, μόνου γι' αὐτὲς ἦτανε μαλακώτερος. Κι' ὡς τόσο, ὡς και μ' αὐτὲς ἐφερότανε πολλὲς φορὲς σκληρός, γιὰτι ἔβλεπε πάντα κρυμμένη στὴν καρδιά τους μέσα αὐτὴ τὴν αἰώνια τρυφερόδα ποῦ τὸν ἄγγιζε κι' αὐτόνε ποῦτανε παπᾶς.

Τὴν ἔβλεπε στὰ μάτια τους, τὰ νοτισμένα ἀπὸ εὐλάβεια περισσότερο ἀπὸ κείνα τῶν καλογέρων, στὲς προσευχῆς τους ποῦ τὲς πλημμύριζε ἡ γυναῖκεια τους φύση, στὴ φλογερὴ λατρεία τους γιὰ τὸ Σταυρωμένο, ποῦ τοῦφερνε κακὸ γιὰτι ἦτανε λατρεία γυναῖκειαι, ἔρωτας σαρκικός. Καὶ τὴ γροικοῦσε τὴν καταραμένη γλυκάδα, στὴν ἀπαλότητῆς φωνῆς τους, στὴν ἡπια ὑποταγή τους, στὰ χαμηλωμένα τους μάτια και στὰ σιγαλὰ δάκρυα ποῦ τὰ νότιζαν κάθε φορὰ ποῦ μὲ ὀργὴ τὲς ἀπόπαιρνε. Καὶ κάθε ποῦ ἐφευγε κ' ἐβγαινε ὄξω ἀπὸ τὴν πόρτα τοῦ μοναστηριοῦ, ἐτίναζε τὰ ράσσα του κι' ἄνοιγε διάπλατα τὰ πόδια του γιὰ νὰ φύγη πέρα ἀπὸ τὸν κίνδυνο.

Εἶχε μίαν ἀνιψιά ποῦ ἐκαθόντανε μὲ τὴ μάμμα τῆς ἀπέναντί του και εἶχε μανία νὰ τὴν κάμη καλόγρηά. Ἦτανε μίαι χαριτωμένη κοπέλλα, περγελάστρα και γιομάτη ζωὴ. Κάθε ποῦ ὁ παπᾶς τὴ δασκάλευε, ἐκείνη ἐγελοῦσε, και κάθε ποῦ τᾶβανε μαζὴ τῆς, ἔτρεχε και τὸν ἀγκάλιαζε και τὸν ἔσφιγγε στὴν ἀθῶα καρδιά τῆς, ἐνῶ αὐτὸς ἄθελά του ἐπάσκιζε νὰ ξεφύγη αὐτὸ τὸ ἀγκάλιασμα ποῦ τοῦ προξενοῦσε κάποια κρυφὴ χαρὰ ζῦπνῶντας μέσα του τὸ πατρικὸ ἐκείνο αἶσθημα ποῦ κοιμᾶται μέσα στὸν ἄνθρωπο.

Συχνά τῆς ἐμιλοῦσε γιὰ τὸ Θεό, τὸ δικὸ του! Θεό, περπατώντας μαζὴ τῆς στὸ κάμπο. Μὰ ἐκείνη ποτέ δὲν ἐπρόσεχε, μήτε ἄκουε ὅσα τῆς ἔλεγε, παρὰ ἐκοίταζε τὸν οὐρανὸ, τὰ χορτάρια, τὰ λουλουδία μὲ μίαν ἀγάπη γιὰ τὴ ζωὴ ποῦ φανερά σπιθοβολοῦσε στὰ μάτια τῆς. Κάποτες ἔτρεχε νὰ πιάση καμῖα πεταλοῦδα και φέρνοντάς τῆνε ἐφώναζε. «Γιὰ 'δὲς, θεῖε, τί ὄμορφη ποῦ εἶναι, μοῦρχειται νὰ τῆνε φιλήσω» Καὶ ἡ δίψα ἐκείνη γιὰ φιλία κι' ἀγκαλιάσματα ποῦ ἔφτανε ὡς τὰ ζωῦφια και τ' ἄνθη, τὸν ἀπέλιπζε, τὸν

έκανε να θυμώσει και να πικραίνεται, γιατί έβλεπε πάλι αυτή την άξερρί-
ζωτη τρυφερότη που φωλιάζει πάντα στην καρδιά της γυναίκας.

Μία μέρα, η γυναίκα του σκευοφύλακα, που τούσιαζε την κάμαρα, του μολόησε, με χιλίες φύλαξες, που η άνεψιά του είχε αγαπητικό. Στο πα-
ράξενο άκουσμα έμεινε βουβός από τη συγκίνηση, πνιγμένος, γιομάτος σα-
πουνάδες στο πρόσωπο, γιατί έξουριζόντανε όλοένα.

Όταν συνήρθε και μπόρεσε να σκεφτή και να κρίνη, έφώναξε: «Όχι, Μελανία, λές ψέματα, δέν είναι δυνατό!» Μα η χωριάτισσα πιθάνοντας το χέρι στην καρδιά της: «Άς με κρίνη ο Κύριος, είπε, αν λiew ψέ-
ματα, βλοημένη μου. Σου λiew που κάθε βράδυ, άμα η άδελφή σου πάρη τον ύπνο εκείνη βγαίνει και πάει στο ποτάμι και τότε βρίσκει. Πήγαινε η άγιωσύνη σου άπόψε, τες δέκα με δώδεκα και θα ιδής.» Έπαψε το ξουρίσμα κι άρχισε να πηγαινόρχειται στο δωμάτιο, όπως έκανε κάθε που είχε να σκεφτή κάτι πολύ σοβαρό. Όταν εβάλθηκε να άποξουριστή, εκόπηκε τρεις φορές από τη μύτη ως τ'αυτί. Όλη την ήμερα έμεινε άμιλητος, ξεχειλισμένος από άγα-
νάχτηση. Το παπαδίτικο μίσος του για τον έρωτα, τάψιωνα η πίκρα που έβλεπε να του φεύγη η ψυχή που αυτός ανάλαβε να σώση. Έντραπήκε γιατί τον άπάτησε και τον περιπαίζε ένα παιδάκι. Έπικράθηκε σαν τους γονέους που μαθαίνουν πως η κόρη τους έδωσε την καρδιά της χωρίς να τους πάρη τη γνώμη. Άμα έφαγε, έδοκίμασε να διαβάση λιγάκι, μα στάθηκε άδύνατο. Όλο και περισσότερο άπελπίζουσαν. Άμα έσημάνανε δέκα, έπηρε το χοντρό ιδρένιο ραβδί του, που τον έσυντρόφειε πάντα τη νύχτα, όταν έπήγαινε να βρή κανέναν άρρωστο, και χαμογελώντας το κοιτάζε να στρι-
φογυρίζη πελώριο στο στέρεο χωριάτικο χέρι του. Έπειτα το άσήκωσε με μιάς και τρίζοντας τα δόντια του το κατέβασε όρμητικά συντριβοντας μια μεγάλη καρέκλα.

Άνοιξε την πόρτα να φύγη, μα στάθηκε στο κατώφλι σαστισμένος από το λαμπρό φως του φεγγαριού που εκείνη τη νύχτα έπλημμυρούσε τη φύση. Ένθουσιάστηκε και το πνεύμα του το όνειροπόλο άνυψώθηκε μπροστά στη μεγαλόπρεπη και γαληνή όμορφιά της άγνης νυχτιάς. Είς το μικρό του περι-
βάλλο που το γλυκό φως το πλημμύριζε, τα δέντρα, στην άράδα βαλμένα, έρίχνανε στη γής τους λεπτούς ίσκιους των κορμών τους και το πελώριο άγιόκλημα, περιπλεγμένο ψηλά στους τοίχους έχυνε κύματα ευωδίας που

λές και στη ζεστή και φωτερή νυχτιά κάποια ψυχή μυρωμένη έπεριπλανιό-
τουσαν. Άρχισε να ανασαίνει βαθείά, ρουφώντας τον άγέρα σαν το κρασί ο μεθύστακας και έβράδιζε σιγά, μαγεμένος, συναρπασμένος όλος και λησμο-
νώντας την άνεψιά του. Μολις έβγήκε στον κάμπο, εστάθηκε για να καμα-
ρώση το λιβάδι πλημμυρισμένο από το χαϊδευτικό φως, βουτηγμένο στην τρυφερή μαγεία της άτάροχης νύχτας. Άνάρια, άνάρια στο διάστημα ά-
κουγόνταν οι γοργές φωνές των βατράχων και από μακριά τ' άηδόνια έ-
σμίγανε τη γλυκειά μουσική τους που διώχνει τους στοχασμούς για να φέρη τα όνειράτα. τη μουσική την άλαφρή και τρεμουλιαστή που γινει για να συνοδεύει τα φιλιά στα μάγια του φεγγαριού. Και ξανακίνησε με την κερδιά λειποθυμισμένη, χωρίς να ξέρει γιατί. Άκουόντανε άδύνατος, άπο-
καμωμένος και ήθελε να κάτση, να σταματήσει εκεί ν'άπολάψη, να θαυ-
μάση το Θεό στα έργατά του. Πέρα, δίπλα στο ρέμα του μικρού ποταμού, άπλωνόντανε μια γραμμή άτέλειωτη από πεύκα. Ένα λευκό συννεφάκι, διάφανο κι άσημωμένο από τες άχτίδες του φεγγαριού, έκρεμόντανε άπά-
νου από τα χωράφια και άπλώνονταν στο ρέμα του νερού σαν ένα έλαφρό, άέρινο μαγνάδι.

Ένασπάθηκε ο παπās. Ένα άκρατητο τρυφερό άίστημα του γιόμισε την ψυχή, και άκουσε μέσα του μίαν άλλόκοτη ταραχή. Ένα έρώτημα πάλι ανέθηκε στα χείλη του. «Γιατί τάχαμε αυτά ο Θεός;» Άποϋ η νύχτα είναι πλασμένη για τον ύπνο, για την άνάπαψη, για τη λησμονιά της ζωής, γιατί να τήνε κάμει όμορφότερη από την ήμερα, γλυκύτερη από τα χαράματα κι' από τα δειλινά; Γιατί το μαγευτικό αυτό άστέρι, που ξε-
περνάει τον ήλιο στη χάρη, να φωτίζη τόσο γλυκά και μυστικά τα πάντα και να κάνη διάφανα τα σκοτάδια; Γιατί το πιό γλυκό πουλί να μίν άπο-
κοιμείται σαν και τάλλα παρὰ κηλαϊδεί άγρυπνο στα θαμπά σκοτάδια; Γιατί αυτό το φωτερό μαγνάδι ριγμένο στην πλάση, αυτές οι ανατριχι-
λες της καρδιάς, η ταραχή της ψυχής, της σάρκας το λίγωμα; Τι χρειά-
ζεται τόση σπατάλη σ'όμορφιές, όταν οι άνθρωποι που τες νοιώθουν είναι βυθισμένοι στον ύπνο; Για ποιδν αυτή η παραδεισένια εικόνα, αυτή η ποίηση που τόσο άφθονη χύνεται στη γής από τα ούράνια;

Κι' ο παπās δέν μπορούσε να καταλάβη τίποτα άπ'αυτά. Μα να που εκεί πέρα, στην άκρη του λιβαδιού κάτω από το θόλο των δέντρων που

τὰ σκεπάζει ἡ λαμπερὴ καταχνιά, δύο σκιές ἐπρόβαλαν σιγοπερπατῶντας, πλάι, πλάι. Ὁ άντρας, πὶὸ ψιλός, ἀγκάλιαζε τὸ λαιμὸ τῆς ἀγάπης του καὶ πότε, πότε τὴ φιλοῦσε στὸ μέτωπο. Καὶ μὲ μιὰς τὸ ἄψυχο τοπεῖο ἐζωντάνεψε ὡσάν ἡ ὠραῖα ἐκείνη σκηνὴ νᾶτανε πλασμένη γιὰ νὰ τοὺς περι- κλείσῃ! Ἐφάνταζαν καὶ οἱ δύο ἓνα πλάσμα, τὸ πλάσμα ἐκεῖνο ποῦ γι' αὐτὸ ἦτανε καμωμένη ἡ ὁμορφη, γαλινεμένη νυχτιά. Κ' ἐρχόντανε κατὰ πάνου του σάν μία ὀλοζώντανη ἀπόκριση, ἀπόκριση, ποῦ ὁ Κύριος ἔδινε στὸ ἐρώτημά του.

Ἐμεινε ἀκίνητος, σαστισμένος, μὲ βαρὺ χτυποκάρδι. Ἐθαρροῦσε πῶς βλέπει κάτι βιβλικό, σάν τοὺς ἔρωτες τῆς Ρούθ καὶ τοῦ Βοόζ, ὅπου γίνεται τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου μέσα στὲς θαυμάσιες σκηνογραφίες, ποῦ γι' αὐτὲς μιλοῦνε τάγια βιβλία. Στίχοι ἀπὸ τὸ Ἄσμα ἀσμάτων ἦρθαν στὸ νοῦ του καὶ ἄκουσε τὰ φλογερά κραζίματα, τὲς ἐρωτικές φωνές, ὅλη τὴ θερμὴ ποίηση αὐτοῦ τοῦ τραγουδιοῦ ποῦ εἶναι μία πλημμύρα φλογερῆς τρυ- φερότητας.

Καὶ εἶπε: «Βέβαια γιὰ τοὺς ἀνθρώπινους ἔρωτες θᾶπλασε ὁ Θεὸς τὲς ὁ- μορφες αὐτὲς μυστικές νύχτες.»

Κι' ἐτραβήχτηκε, μπροστὰ στὸ ἀγκαλιασμένο ζευγάρι, ποῦ ἐρχόντανε κατὰ πάνου του.

Τὶ παναπὴ ἂν ἦτανε ἀνιψιά του; Θᾶτανε σωστὸ αὐτὸς νὰ μὴν ὑπα- κούσῃ στὸ θεῖο θέλημα; Μὴ δὲν εἶναι φανερό ποῦ ὁ Θεὸς θέλει τὸν ἔρωτα, ἀφοῦ σκορπάζει ὀλόγυρά του τόση μεγαλοπρέπεια;

Κ' ἔφυγε ζαλισμένος, γιομαῖτος ντροπῆ, σὰ νᾶχε παραβιάσῃ κάποιον ἱερό ποῦ δὲν εἶχε δικαίωμα νὰ τὸ πατήσῃ.

Μετάφραση Ν. ΛΕΥΤΕΡΙΩΤΗ

Η ΜΑΝΑ ΤΩΝ ΕΝΝΙΑ ΠΑΛΛΗΚΑΡΙΩΝ

(Δημοτικὸ Σερβικὸ τραγοῦδι ἀπὸ τὸν κύκλο τῆς μάχης τοῦ Κόσσοβου· 1389.)

Τὶ θᾶμα, ὦ Θεὲ πολνέσπλαχνε! Τᾶσκέρια σάν ἐφτάσαν
 Στὸ Κόσσοβο, ἐκεῖ βρέθησαν τὰ ἐννιά παιδιὰ τοῦ Γιούγκου
 Κι' ἀνάμεσά τους δέκατος ὁ γέρος Γιούγκ-Μπογδάνος.
 Ἡ μάνα τῶν ἐννιά παιδιῶν τοῦ Γιούγκου δέσησῃ κάνει
 Νὰ τῆς χαρίσει ὁ Ὑψιστος τοῦ γερακιοῦ τὰ μάτια
 Καὶ τὰ κατὰλευκα φτερά τοῦ κύκνου νὰ πετάξει
 Καὶ σὶὸ λιβάδι μονομιᾶς τοῦ Κόσσοβου νὰ φτάσει,
 Νὰ ξαναἰδοῦν τὰ μάτια τῆς τὰ ἐννιά τὰ παλληκάρια
 Κι' ἀνάμεσά τους δέκατο τὸ γέρο Γιούγκ-Μπογδάνο.
 Ἄκουσε ὁ Θεὸς τὴ δέσησῃ τοῦ γερακιοῦ τῆς δίνει
 Τὰ μάτια καὶ τὰ κάτασπρα φτερά τοῦ κύκνου κ' εἶτι
 Πέταξε εὐνὲς στὸ Κόσσοβο· καὶ βρῖσκει σκοτωμένα
 (Ὡμὲ ἀνιστόρητος καῦμός!) τὰ ἐννιά τὰ παλληκάρια
 Κι' ἀνάμεσά τους δέκατο τὸ γέρο Γιούγκ-Μπογδάνο.

Κοντὰ τους βελσκοιταν ἐννιά πολεμικὰ κοντάρια
 Καὶ πάνου σὶὰ πολεμικὰ κοντάρια ἐννιά γεράκια
 Κ' ἐννιά περήφανα ἄλογα σὶῶν κονταριῶν τὸ πλάι
 Καὶ σὶμὰ σὶ ἄλογα ἄλλα ἐννιά λιοντάρια ματιωμένα.
 Καὶ χλιμιντρίσαν ἄλογα τὰ ἐννιά, καὶ τὰ λιοντάρια
 Τὰ μανιωμένα ἐμούγγρισαν, τὰ ἐννιά γεράκια ἐσκούξαν.
 Κ' ἔσφιξε τὴν καρδούλα τῆς ἡ μάνα ἡ πονεμένη,
 Γιὰ νὰ μὴ βγεῖ ἀπ' τὰ στήθια τῆς φαρμακωμένο δάκρυ.

Παίρνει μαζῆ τῆς τ' ἄλογα τὰ ἐννιά, τὰ μανιωμένα
 Ἐννιά λιοντάρια, καὶ τὰ ἐννιά γεράκια καὶ κινάει,
 Γιὰ νὰ γυρίσει στὸ λευκὸ τὸν πύργο τῆς ἡ μαύρη!
 Τὴν ξάνοιξαν ἀπὸ μακρὰ οἱ γυναῖκες τῶν παιδιῶν τῆς
 Καὶ τρέχουνε γοργὰ, γοργὰ νὰ τὴν συναπαντήσουν
 Καὶ οἱ ἐννιά χηράδες κλάψανε βαθυμοιρολογῶντας,

Κ' ἐχλιμιντήσαν τᾶλογα τὰ ἐννια, καὶ τὰ λεονιάρια
 Τὰ μανιωμένα ἐμουγγρισαν, τὰ ἐννια γερᾶκια ἐσκούξαν.
 Κ' ἔσφιξε τὴν καρδούλα της ἡ μάνα ἡ πονεμένη,
 Για νὰ μὴ βγεῖ ἀπ' τὰ σιήθια της φαρμακωμένο δάκρυ.

Ἡ μαύρη νύχια πλάκωσε κ' ἦρθε τὸ μεσονύχτι
 Καὶ τ' ἄλογο τοῦ Δαμιανοῦ νὰ χλιμιντρίσει ἀρχίζει·
 Κ' ἡ μάνα ἡ βαθειοσιτόχαστη τὴ νύφη της ρωτᾷει:
 «Παιδί μου, καὶ τοῦ Δαμιανοῦ γυναῖκα, τᾶλογό του
 Σὰν τί νὰ θέλει ἀπὸ τ' ἐμᾶς; σὰν τί νὰ μᾶς ζητᾷει;
 Μὴ γιὰ σιτάρι κάτασπρο πεινάει, μὴν ἔχει δίψα
 Για τὸ νερό τῆς Ζβειζιανῆς;» (1) «Κ' ἐκείνη ἀπολογιέται:
 «Μητέρα καὶ τοῦ Δαμιανοῦ μαννούλα, γρίκησέ με
 Οὐδὲ γιὰ σιτάρι κάτασπρο πεινάει κι' οὐδ' ἔχει δίψα
 Για τὸ νερό τῆς Ζβειζιανῆς, μόν τῷχε μαθημένο
 Ὁ Δαμιανὸς ὡς τὰ βαθεῖα μεσάνυχτα νὰ βόσκει
 Τὸν τρυφερό του τὸ σανό· κατόπι, περασμένο
 Τὸ μεσονύχτι νὰ τραβοῦν πλαγιές καὶ μονοπάτια.
 Κλαίγει τὸν καβαλλάρη του ποῦ πὰ δὲ θὰ γυρίσει.»
 Κ' ἔσφιξε τὴν καρδούλα της ἡ μάνα ἡ πονεμένη,
 Για νὰ μὴ βγεῖ ἀπ' τὰ σιήθια της φαρμακωμένο δάκρυ!

Ὅντας ξημέρωσε σιτὴ γῆς καὶ πρόβαλεν ὁ γῆλιος,
 Μὲ ματωμένα τὰ φτερά φτάσανε δυὸ κοράκια,
 Κοράκια δυὸ κατάμαυρα μ' ἄσπρον ἀφρὸ σιτὸ στόμα.
 Φέρναν ἐνὸς παλληκαριοῦ τὸ χέρι, καὶ σ' ἐκείνο
 Τὸ χέρι ξάστραφτε χρυσὸ τοῦ γάμου δαχτυλίδι.
 Ἦρθανε καὶ τ' ἀφήσανε στὰ γόνατα τῆς μάνας.
 Τὸ παίρνει κείνη, τὸ γυρνᾷ καὶ τὸ κυτᾷ ἀπ' ὄλουθε
 Καὶ κραεῖ τὴ νυφούλα της κι' αὐτὰ τὰ λόγια κρένει:
 «Παιδί μου καὶ τοῦ Δαμιανοῦ γυναῖκα, πές μου, ξέρεις
 Αὐτὸ τὸ χέρι, ποῦ κρατῶ καὶ τρέμω, τίνος νᾶναι;»

(1) Μοναστήρι στὸ Κοσσυφοπέδι καὶ πηγὴ στὸ ἴδιο μέρος στειρεμένη σήμερα.

«Μητέρα καὶ τοῦ Δαμιανοῦ μαννούλα, αὐτὸ τὸ χέρι
 Εἶναι τοῦ ἀντροῦ μου ποῦ θρηνώ, τοῦ Δαμιανοῦ εἶναι μάνα!
 Ἀπ' τὸ χρυσὸ τοῦ γάμου μας τὸ βλέπω δαχτυλίδι.»
 Τὸ παίρνει ἡ μάνα, τὸ κυτᾷ, γλυκὰ τὸ πασπατεύει
 Καὶ τὸ χαϊδεύει λέγοντας: «Χρυσὸ μου ἐστὶν χεράκι!
 Ποῦ τάχα μοῦ μεγάλωσες; καὶ ποῦ σὲ συμμαζέψαν;
 Μεγάλωσες στὰ γόνατα, στὰ γόνατά μου τὰ ἔρμα!
 Στὸ Κόσσοβο... στὸ Κόσσοβο, γλυκὸ, σὲ συμμαζέψαν.»

Μὲ αὐτὰ τὰ λόγια πέταξε στὸν οὐρανὸ ἡ ψυχὴ της.

Μεταφρ. ΕΙΡΗΝΗ ΔΕΝΤΡΙΝΟΥ

ΠΟΡΤΡΑΙΤΑ

ΘΥΣΙΑ

Ἔπεσε ἀρώστια στὸ χωριό, μὰ ἡ κοπέλα μὲ τὸ μαῦρο ἀρνὶ
 ποῦ τὴν ἀκολουθοῦσε, στὸ περιβόλι μὲ τὶς βυσσινιές στὴ βρύση
 μὲ τοὺς Διόσκουρους, ἡ κοπέλα δὲν ἐφόρεσε μαύρη μαντήλα, καὶ
 δὲν ἄλλαξε τὴν κεντισμένη της ποδιά, καὶ δὲν ἐπαραστάθηκε
 στοὺς ἄρρωστους, μήδε καὶ πῆγε τὰ μυρουδικὰ στοὺς πεθαμέ-
 νους ἢ τὸ μπαμπάκι κάτασπρο. Καὶ βγήκε λόγος κι' ἀπλωσε
 βαρὺς στίς θύρες, ὅθε βαρυθλιμένα πρόσωπα ἐδακρῶζανε, κι'
 ὅθε βουβάθηκαν τὰ στόματα στὸ κλάμα, καὶ ἡ κοπέλα μὲ τὸ
 μαῦρο ἀρνί, ποῦ τὴν ἀκλούθαε πάντα στὴ βρύση ἢ στὸ περβόλι
 διάβαινε στράτα ἢ ρούγα χωρὶς μαύρη μαντήλα στὸ κεφάλι καὶ
 μὲ τὴν κεντισμένη της ποδιά.

Οἱ γριές ἐλιβανίζανε στὰ κόκκινα κεραμίδια, ἐλιβανίζανε κ'
 ἐτρέμανε σὲ κάθε θύρα τὰ κεφάλια τους σὲ κάθε σταυροδρόμι, κι'
 ἀναζητούσανε διαβάτες στὸ σκοτάδι νὰ λιβανιστοῦνε, καὶ οἱ γέ-
 ροι ἐπερπατούσανε ψαχουλευτὰ στίς ρούγες ἡσικεροὶ καὶ προ-
 σευκὲς ἀλλάζανε, σηκώνοντες ραβδιὰ κατὰ τὸν οὐρανό, ὅταν τὰ

παιδιά,* ἡλιοθρεμμένης μιᾶς γενιᾶς θρεφτάρια, σφουρίζανς οὐρ-
 λιαστὰ γύρο ἀπὸ τὶς φωτιές—μὰ οἱ κοπέλες παραστέκανε τοὺς ἄ-
 ρωστους στὰ σπίτια, ἀρμέγανε ἀγελάδες στὶς αὐλές στὰ κέ-
 δρινα κανάτια, καὶ φέρνανε μυρουδικὰ καὶ κάτασπρο μπαμπάκι
 γιὰ τοὺς πεθαμένους, στὰ στήθια τὰ μυρουδικὰ στὰ χεῖλια τὸ
 μπαμπάκι.

Μὰ στὸ ἱερὸ τῆς ἐκκλησιᾶς ἀπόξω κάθεται ὁ ἑκατοχρονίτης,
 χριστιανοί, καὶ λέει γιὰ τὸ θανατικό, καὶ λέει γιὰ τὴ μετάνιοση
 γιὰ λάτρα τοῦ Θεῖκου, γιὰ τὸ λωβὸν ὀπωρικὸ τῆς ἁμαρτίας, καὶ
 σὰν εἶδε τὴν παρθένα μὲ τὸ μαῦρο ἀρνὶ ποῦ τὴν ἀκολουθοῦσε
 στὸ περιβόλι μὲ τὶς βυσσινιές, στὴ βρύση μὲ τοὺς Διόσκουρους
 ἕνα σημάδι ἐχάραξε στὸ χῶμα καὶ κράζοντάς τη νὰ σιμώσει, γιὰ
 νὰ τῆς τὸ εἰπῆ, τῆς τὸ εἶπε. Ὁ λόγος βγῆκε στὸ χωριό, βουὴ τ'
 ἀνέμου νὰ γενεῖ, νὰ πάει στὸ πισωνήλιο, τ' ἀρνὶ νὰ σφάξῃ ἀπο-
 νυχτὶς στὴ ρίζα ἀγριοσυκιάς — καὶ ξέζωσε τὴν κεντισμένη τῆς
 ποδιά καὶ στὸ λαιμὸ τὴν κρέμασε: ὦρα καλὴ παππού.

«Κάτω ἀπὸ τὴν ἀγριοσυκιά κι' ἀπονυχτὶς ἐθρηνολόγαε ἄν-
 θρωπος καὶ πρὸς τὸ χαραμέρι κάπιες φωνές ἀκούσαμε». — «Φω-
 νές εἶτανε πρόβατου τοῦ μαύρου ἀρνιοῦ τῆς, χριστιανοί, τῆς τὸ
 εἶπε ὁ γέρος μὲ ὄρητα καὶ πίστεψε καὶ τῶκαμε» — Κι' ἀναγυρί-
 ζει στὸ χωριὸ μὲ μαύρη τὴ μαντήλα ὀμπρὸς στὸ πρόσωπο ρηχτὴ
 καὶ σὰν πατήσει στὸ κατώφλι τοῦ σπιτιοῦ ποῦ μέσα κλαῖνε λεί-
 ψανο, οἱ δακρυσμένες ποῦ τὴ βλέπουνε διπλοδακρῦζουνε, τὴν
 ἀγκαλιάζουνε καὶ γέρνουν τὰ κεφάλια τους στὰ στήθια τους—
 μὰ πῶς ἐξέχασε τὴν κεντισμένη τῆς ποδιά, τὴν κόκκινη δεμένη
 στὸ λαιμὸ τῆς; στὸ λείψανο ἀναγέρνει καὶ λέει κρυφὴ μιλιὰ—
 εἶτανε νειὸς ὁ πεθαμένος χριστιανοί — κι' ἀναβοοῦνε ὄλες σὲ
 θρῆνο, κι' ὄλοι σκύβουν τὰ κεφάλια κατὰ γῆς.